

Extranger

(DE L'AGENCIA HAVAS)

DE MEXICH

Els revolucionaris

París, 5, 835 nit. — Els revolucionaris han proclamat president provisional de la República mexicana al general Emiliano Zapata Gómez.

DEL BRASIL.-Combinació diplomàtica

París, 5, 834 nit. — Rio Janeiro. — S'ha firmat la següent combinació diplomàtica: Nomenament ministre del Brasil a Lisboa a don Eudart Lisboa, que després d'una gran carrera a la Haya.

Nomenament ministre a París a don Otilio Magalhães, que ho era a Berna. Nomenament ministre del Brasil a Madrid a don Xavier Fontoura, que després d'una gran carrera a Mèxic.

DE FRANÇA

Eleccions municipals

París, 5, 828 nit. — Avuy s'han celebrat en tot el territori de França les eleccions per la renovació dels Consells municipals.

Fins ara no s'han donat notícies d'altres incidents que la mort d'un obrer, la qual passada a Courmoult, en el curs d'una discussió política.

Les eleccions a París

París, 6, 1239 matí. — En les eleccions municipals de París han resultat elegits 9 conservadors, 7 republicans liberals, 16 republicans progressistes i independents, 3 republicans de la esquerra, 8 radicals i radicals socialistas, 3 socialistes independents i 9 socialistes unificats, total, 55. No hi ha cap conseller nou.

Hi ha 6 «ballotages» als barris aïllats dels consellers, sortints no s'presentaven a la reelecció.

Ademés, entre els consellers sortints, hi ha els següents «ballotages»: 2 liberals, 2 republicans de la esquerra, 9 radicals o radicals socialistes i 2 socialistes unificats.

Columna francesa

París, 6, 1030 matí. — Casablanca. — Avuy s'ha iniciat una columna francesa per cercar el contacte amb la barka, els nauts principals de la qual són al sud de l'Estret de Tànnar.

La columna la formaran quatre batallons de infantia, dos escadrons de cavalleria i dues bateries d'artilleria. M. Regnaud no marxarà de Fe fins que aquesta columna hagi tornat al punt de sortida.

Les baixes franceses

París, 6, 1213 tarda. — Les pèrdues dels francesos en el combat de El Maazit són 17 soldats morts i un oficial i 27 soldats ferits.

El Col·legi de Sant Jordi

Ans d'haver dissipat, va celebrarse el solemne acte de rebre l'Il·lustrat Comissari de l'Ensenyament, un acte del tot importantíssim com tots els que porta realitzats tan renommat centre de cultura. La iglesia ahont se celebra, que fou la del convent de Maria Immaculada, estava adornada amb profusió de plantes i flors que volaven un artístic plafó del glorios Sant Jordi, extenent-se aquelles per tot el cel.

La concurrencia, per cert ben nombrosa, elegia la perfecta disposició de la festa, tant pel sermó que dirigí mossen Joseph Parés, tot ell rubellat de contes ferrosos i apropiats al acte, com també, d'una manera especial, pels melencòlics i motets que feu sentir la Capella de música que dirigí l'Il·lustrat mestre Millet. Fou celebrant el mateix capellà del Col·legi, mossen Joan Sabat.

Acabada la Comunió, i precedits de la Senyera, passaren els nens i llurs famílies a la gran sala del Col·legi, ahont els hi fou servit un suculent dejuni, i, abans d'acabar, el noi Pere Patat, ab una gràcia i entonació molt singular, recitá una sentida poesia al·lusiva al acte, cantant els dèdms noys als tancs del combat (popular), «Peregrina a la Verge» (Millet), i «Filiat» (Dalcroze).

Aquesta segona part de la festa resultà igualment del tot brillantíssima, de lo que pot restar ben content son director el senyor Flos i Calcat.

NOTICIES

DE BARCELONA

Durant el dia d'avuy el temps ha fet bon dia de bona, brillant el sol ab tots els seus esplendors i disfrutant-se d'una temperatura sumament agradable.

No compreu Lavabos. Banya, Vaters, etc., etc., sense abans visitar la gran exposició de la casa Lacoma G, Passeig de Sant Joan, número 44, Preus ventafosos.

Aquest matí s'ha celebrat en la parroquial iglesia de Sant Agustí la solemne funció religiosa que tots els anys dedica al sant patró Sant Joan Evangelista l'Il·lustrat Col·legi Notarial del territori d'aquesta Audiència.

Ha fet en l'esmentat acte una notable filiació Fra Avell Valsperas de l'Ordre de Predicadors, i s'ha cantat a gran orquestra i baix la direcció del mestre Sancho Marraco la Missa «Sanctus James ante Portam Latinam».

L'Il·lustrat s'ha executat la celebració de la «Sante en re» major de Bach. A l'iglesia hi havia una selectíssima concurrencia entre la que hi figuraven l'Il·lustrat Prelat d'aquesta diócesi i delegats de totes les altres autoritats i de moltes entitats i corporacions.

— Fofio-Glico-Kola-Locnati, cura neu-ruetista, B. Domènec, Rda. S. Pau, 71.

— Trencats: M. Barrère de París a sop pas per aquesta ha deixat en la seva sucursal, Passeig de Gràcia, 30, primer, un gran assortiment dels seus agafats ab els seus últims perfeccionaments pera la contenció de les Hermetes.

— «Royal». Totes les tardes Thé concert. La conferencia que tenia de donar a l'Academia Catòlica de Sabadell nostre distingit amic el publicista Ramon Rucabado, va ésser suspesa a causa de celebrarse en aquella ciutat la festa de la patrona de Catalunya.

La conferencia serà probablement el dijous, dia 16 del corrent, festivitat de l'Ascensió, a les cinc de la tarda.

— Estió vostè sacros i debilitat? Prengui Seroví i curarà en pocs dies.

La Secció de Ministres de l'Associació d'Eclesiàstics per l'Apostolat Popular, celebrará la sessió mensual del dia, dimars, a les cinc de la tarda.

— Alguns Saint-Louis cura l'estomac.

A l'Academia Mercantil (Escola Freixenet), Carme, 114, quedarà obert demà un curs d'extra d'administració superior (teòric i mercantil, tenedoria de llibres) i francès, propi per dependents de comerç, de nou a deu de la nit, informant a l'Academia de les condicions.

Ateneu Enciclopèdic Popular. — Don

Ignasi Ribera Baylina, confirmará en dit Ateneu demà, dimars, a dos quarts de deu de la nit, la quarta conferencia sobre «Psicologia general y Terapèutica», desenllant el tema «La voluntat y el albedri».

L'acte serà públic.

— Desinfecte ab «Creolina Valles».

Ha signat contracte pel Govern de la República del Salvador el jove arquitecte don Ignasi Bruguera Llobet, el qual està encarregat de la direcció tècnica de les obres d'obres públiques de la capital d'aquella República.

El dijous, a la nit, els seus companys l'obsequiaran ab un banquet en el Mundial Palace.

— «Royal». Restaurant. Menú de dinar o sopar, 5 pessetes.

Publicacions rebudes: «La veu de l'angel de la guarda». La casa Subirana ha publicat el número 41 d'aquesta notable revista que, com els anteriors, conté un escullit sumari.

— Molts malalts del aparato digestiu se queixen de dificultat en les digestions, tardant a vegades, en comptes de tres o quatre hores, en a deu o més en acabar-les. Ab l'Elisir de Sàiz de Carlos s'abrevien les digestions, lo mateix en l'estomac que en el budell, per augment de força funcional.

Cap a mitja nit s'ha iniciat un incendi a un vagó ple de botxa, a la estació del Nord. Hi han acudit les bombes del Parc y Santa Agneta i l'auto central, havent sigut dominat aviat el foc.

La orquestra «Unió Armònica», que dirigeix don Jaume Gelabert, ha quedat constituïda pels professors següents: Joseph Maria Escola, violi solista; Antoni Morató, violi primer; Tomas Prunell, viola; Jaume Planas, contrabaix solista; Ferrer Morante, flauta y flauti solista; Lluís Oliva, clarinet solista; Domingo Ponsa, altre clarinet; Joseph Clara, cornet solista; Joseph Ordal, altre cornet; Francisco Pujol, fiscorn solista.

La orquestra es ja contractada per als dies 15 y 16 del corrent per la Societat «L'Amistat», de Mollet.

Relació dels objectes trobats y dipositats a la majoridat de Cà la Ciutat: Un mocador de seda negra; una cartera de cuir, ab dos retrats y documents a nom de Tomas Boi; un llibre «Curso Elemental de Francés»; un maletí ab funda, ab inicials, contint varies obseques; un bossó de mà de vellut de color, ab un mocador de fil; una bossa de pell ab un mocador, una clau y una capseta de llauina; una cartera ab documents a favor de Arthur Sedó; una llicència del exerci y una llicència de la Companyia General de Tranvies de Valencia, a nom de Joseph Vercher.

La conferencia de don Joseph Casadesu sobre «Wellington en la guerra de la Independencia» va atraure a l'Ateneu Barcelonés un nombre y selecció d'auditors, entrel qual hi havia molts conparatres del insigne vencedor de Waterloo.

El senyor Casadesu va donar a conèixer un treball primorós y ben construït, que enfocava perfectament l'acció del general anglès a Espanya, aixis mateix en lo estratègic com en lo polític, servint de fons a l'aquest quadre un resum sobre la reforma constitucional que va venir combinada ab la guerra contra Bonaparte.

La ressenya ab acce la campanya y va pintar la popularitat del lord Wellington, després d'uch de Ciudad Rodrigo, posant de relleu sa direcció eficaç y els repetits testimonis de gratitud que va mereixer a les Corts de Cádiz. En suma: una conferencia que'l públic va escoltar ab devoció y va aplaudir molt justament.

Ha visitat al governador una comissió del Comité de propaganda del primer Congrés nacional de Indústries Metal·lúrgiques, que's celebrará a Barcelona, composta dels senyors Detouche, Domènec, Badó, Mestres, Mireno y Cardellach. Els comissaris manifestaren al senyor Portela que'l havia mogut a l'«objecte dret acte» desitj de veure remits en nombrosa assemblea el major número de metal·lúrgics y tractar en ella dels problemes capitals que afecten aquestes indústries, invitant al mateix temps als actes que's celebrin.

Na contestarons el senyor Portela expressant el seu agrament d'ofertir acompanyar ab el major interès tot lo que pogués contribuir a donar major esplendor a l'acte que's prepara, ponderant singularment la transcendència que'l mateix reportaria als interessos generals d'Espanya. Seguidament se va dirigir dita comissió al despatx de l'alcalde, fentli el mateix ofertiment, manifestant allavors el senyor Sostres que seria convenient que dit Comité remités un ofici a l'Ajuntament sollicitant la cessió del Palau de Belles Arts pera la celebració de les sessions del Congrés, sortint els comissionats molt satisfets de la entrevista.

La comissió ha visitat ab el mateix objecte al senyor Prat de la Ribera, el qual va elogiar ab entusiasme la iniciativa dels indústries de Barcelona oferint la seva ajuda moral pera tot lo que pogués resultar en benefici del Congrés.

El dimercs vinent, el dependent de comerç don Joseph M. Feli Codina donarà un parlament públic sobre l'«desacord» de l'Ateneu Graciench de la U. F. N. R.

Indubtablement revestirà importància per dues raons: per l'èxit de la conferencia que donà no fa gaires dies al C. A. de Dependents sobre'l mateix assumpte y per tractarse d'una barriada hont la festa del diumenge, ni ara que hi ha rigorositat, se cumplexi.

Ab l'objecte de visitar l'important Museu episcopal de Vich, el Foment de les Arts Decoratives realitzá la seva anunciada excursió en aquella ciutat, hont foren rebuts per l'Intelligent arqueòleg conservador d'aquell Museu reverent don Joseph Guàrdia, qui després d'ensenyar-los el saló del Consistori y una regada al Museu donà als visitants detallades explicacions de tot lo que de mèrit artístic y arqueològic s'hostia en aquella il·luc, que, en dia d'ahir, per bé de l'art y de la patria, consagra a tal objecte el malagunyat Bisbe doctor Morgades.

A la tarda, acompanyats pel mateix reverent Guàrdia, els excursionistes visitaren lo més notable que conté aquella ciutat: la Catedral, el temple del convent del Escorial, el claustre pla-teresch del convent de Sant Domingo, el temple romà, etc., etc., per lo que resultá la excursió altament plauciva y tan complascent als concurrents que guardaran per llarg temps el grat record de la mateixa.

— Baix la presidencia del canonge penitenciari se reul la junta directiva de la Romeria del Ram, haventse donat compte en ella dels treballs d'organització pera la d'enguany que ha de celebrarse el dia 27 d'aquest mes, el segon dia de la Pasqua de Pentecostes.

La Junta diocesana, d'acort ab el Comité executiu de la segona Assemblea de la Bona Premsa que presideix l'arquebisbe de Saragosa, ha organitzat una sèrie de conferències en favor de la bona Premsa en aquesta ciutat y principals poblacions del bisbat.

Donaran dites conferències el canonge Guàrdia de Saragosa; el P. Dueso, el doctor Dueso y don Noybort Tor-

cal, director de l'Agencia «Prensa Asociada».

Dimars, senyors arribaran el dimercs, donant la primera conferencia el dijous, dia 9, a les cinc de la tarda, a les senyores, al Col·legi Comtal de les Escoles Cristianes (Passatge del Orfó Català).

Demà, dimars, dia 7 a dos quarts de deu de la nit, en el saló d'actes del Ateneu Barcelonés, don Lluís Domènec y Montaner, donarà una conferencia pública, primera de la sèrie anunciada sobre'l tema: «Acústica de les sales».

A la Joventut Catòlica se reuniren, baix la presidencia del doctor Garriga, prevere, els representants de 22 societats catòliques, acordant per unanimitat y ab entusiasme, celebrar lo més aviat possible la projectada romeria a Sant Joan de les Abadesses.

S'ha expedit el telegrama següent al ministre de Foment: «Asociación para Fomento y enseñanza de las suyas conclusiones mitin ingenieros industriales celebrados en esta ciudad desandando ajuste a ellas resolución ministerial por estimarlas de toda justicia. — Presidente, Rafael Valle».

El Foot-Ball Club «Barcelona», campió d'Espanya, acaba de guanyar per tercera vegada el «Challenge des Pirineus». El partit, segons notícies telegràfiques rebudes ha sigut colossal, puix son contrincant el «Stade Bordelais» presentava un interclub molt potent, essent no obstant vençut per nostres campions per cinc punts a tres.

Ahí s'envia'l telegrama següent: «President mitin contra blasfèmia. — Múrcia. — El primer dever del poble civilisat es honor el sant nom de Deu. Entenentho aixis Centre de Defensa Social de Barcelona s'adreixarà a les conclusions d'el miting, felicitant a la comissió organitzadora».

En la junta general reglamentaria de partides de la Cequia Comtal y ses munes, celebrada el dia 29 del pròxim passat mes d'abril, després de llegir-se la Memoria del secretari senyor Puig y Torres, aprovare's comptes del any anterior y el presupuesto per 1913, se confer unanimitat un vot de gràcies a la Junta Directiva y en particular al seu president, pors consensuats aquells de defensa dels interessos que aquella representa, y un ampli de confiança pera que, en unió de l'Ajuntament, sigui desviada la Cequia desde l'eix del carrer de Marina pel de Casp fins a la part coberta del de Roger de Flor.

Al verificarse la votació per als càrrecs de vis-president, síndich y suplent, foren reelegits per aclamació els que cessaven, quedant actualment sa Junta Directiva constituïda com segueix: president, el senyor governador de la provincia; vis-president, don Joaquim Rivera y Cuadrench; síndich, don Joseph Prats y Comas; representants de l'Ajuntament de la ciutat de Barcelona, els regidors don Joseph O. Martorell, don Angel Muñoz y don Joan Vallés y Puig; vocals: don Joseph Boguñá y Vila, don Joan Ferrer y Barbara, don Francisco Climent, don Antoni Artés y Puig, don Climent Guix y Sabadell, don Rafael Torrent y Garrigola y don Francisco Planas y Calvet, y suplent don Miquel Simó y Oliva.

L'Administració del Palau de la Música Catalana ens prega fent públic que, venent obligat el tanqat de Pla-mondón a retardar son viatge a Barcelona hont devia pendre part en el tercer dels concerts que se anunciats, aquesta circumstància ocasiona un canvi en l'ordre dels programes anunciats, passant el tercer a ocupar el lloch del quint y aquest el del tercer. Per la mateixa raó dels programes supdits surten alguna petita alteració quedant en la forma següent:

Tercer concert: Quinta Sinfonia, Dvo-rak; «Clorin an excelsis Deo», «Qui tollis peccata mundi», «Cum Sancto Spiritu» de la Gran Missa en «si menor» de J. S. Bach; ARIA del Oratori «La Creació», Haydn; b) ARIA de Agata de «Freyschütz», Weber, per Mme. Lamber-Willmaue; «Ma mere Ulric», Suïces (primera audició), Ravel; «Tannhauser», Wagner.

Quint concert: «Freyschütz», obertura, Weber, a ARIA de «Orfó», Cluck; b) «L'Enfance du Christ», Berlioz, per Mr. Pianodon; Tarentela pera flauta y clarinet, Saint Saens. Aries de Cherubín de «Les Noces de Figaro», Ma-turati; «Mestres Cantaires», Wagner, zart, per Mme. Lamber-Willmaue Ober-Noveva Sinfonia, Beethoven.

Donada la successió immediata d'aquests concerts y pera major comoditat del públic, la venda de localitats se farà tots els dies únicament en la taquilla del Palau de la Música desde les deu del matí, interrompent-se de una a tres de la tarda.

Musio-Hall «La Rabassada»

Tothom sab que lo més aristocrata y distingit de Barcelona se reuneix diariament a LA RABASSADA. Però ara vegada havem vist son Saló-Restaurant y son Musio-Hall tan ben conregut com desde que comensaren els sensacionals «matchs» de boxeu y lluita.

Son aquests una nota veritablement artística que apassiona en extrem a tots els que tenen ocasió de presenciar-la.

En tres trocensos que havem assistit a tres vetllades y una matinee — pogüem apreciar l'admirable joeh, net, elegant y ràpid, que'l campions de boxeu y lluita despleguen en sos encontres.

La nombrosa y distingida concurrencia que assistí a n'ells aplaudiu molt especialment els «rounds» de miss Apolina ab Laurent le Stéphanois, d'aquest ab Piot, els de Terasit ab Darien, y, sobre tot, els molt impresionants combats de Laporte ab Celestino i de Boret ab Clément.

Com el saló de la Rabassada que complenava anit el Saló-Restaurant, la Direcció Artística de LA RABASSADA la va invitar a que presencies els «matchs» que havien de celebrarse durant la vetllada.

Al acabar aquesta, tres «amateurs» — un anglès y dos francesos — preguntaren les condicions a que havien de sotmetre's els qui vulguen lluitar pels premis que'l campions ofereixen a qui els venç.

Yeck.

Hospital de la Santa Creu.—Devent adquirirse farina de primera classe pera les atencions d'aquest Hospital, s'adreixarà en la secretaria del mateix, fins a les deu del matí del dia 9 del corrent, les mostres y notes de preus que presentin quants desitgin realitzar el sumistre.

La Junta directiva del Patronat pera les obres de l'agulla, ens prega fent públic que, havent obtingut del reverent doctor don Ildefons Garrell la concessió d'ocupar per alguns dies més el saló d'actes, situat en els claustres superiors de la parroquia de Santa Agneta, «Exposició y venda» que'l Patronat té instal·lat en dit saló, per encàrrec d'obrar a la tarda del pròxim dijous, dia 9 del mes actual.

Dies passats va ser saquejat un pis del carrer de l'Aurora. Ab, passant l'estadista pels Encants, va veure a una dona que duya un sacch que figurava entre lo robar. En donà notícia a un municipal qui interrogó a la noya, y com aquesta manifestés que havia comprat el sacch a un drapaire dels que

tenen parada allí, aquest drapaire va ser posat a disposició del jutge.

L'Institut Homeopàta celebrará sessió científica demà, dimars, a les deu de la nit, presentant el doctor Grifols varis casos clínics.

Italia y Turquía

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Combat a Rodés

Roma, 5, 823 nit. — El general Amelio telegrafa desde Rodés que després d'haver desembarcat les tropes italianes varen trobar alguna resistència, abans de entrar a la població, entantantse un combat, en el que l'enemich fou rebutjat ab grans pèrdues.

Els italians varen tenir 5 ferits, dos d'ells de greus.

Haventse fet de nit, les tropes italianes se varen deturar a una mitja hora de la ciutat de Rodés.

Occupació de Rodés

Roma, 5, 937 nit. — La bandera italiana ha sigut issada solemniament a Rodés.

Derrota dels italians

Tunis, 5, 335 tarda. — Una columna de 1.500 italians que'l dia 3 va sostenir un combat ab forces de turcs y alabars de la Tripolitania, prop de Bichamez, ha tingut de replegar-se, abandonant cinch morts y molts fusells y municions.

MÉS TELEGRAMES Y TELEFONEMES

DE «LA VEU DE CATALUNYA»

(PER TELEFON)

De Reus

Reus, 5, 317 tarda. — S'ha celebrat un ofici solemne a l'ermita del Roser, hont s'hi venera Sant Jordi. Estava plena, vengenthi l'alcalde y el jutge instructor ab llurs famílies, y molts elements regionalistes que no dissimulaven la satisfacció immensa que sentien.

L'altar era ple de flors.

— Ha arribat el Rey ab l'express, no podent rebre a ningú dels que l'esperaven, perquè dormia.

(Així fa que no detallí als concorrents.

El regrés de Tortosa serà a les deu de la nit.

L'alcalde ha rebut avuy el següent telegrama:

«El felicitó ab entusiasme per l'acort unaním de l'Ajuntament d'aquella il·lustre ciutat, el vot de la qual tan pesa en l'opinió de Catalunya. — President Diputació, Prat de la Ribera».

Aquest telegrama he anat a llegir a la Lliga Regionalista, els socis de la qual han esclatat en entusiasmes cridant vivis al Prat de la Ribera y de l'«il·lustrat» president de la Diputació de Barcelona. — Corresponsal.

La «Gaceta»

Madrid, 5, 915 nit. — La «Gaceta» publica: D'Estat.—Canvi de notes modificant els pllassos de validesa de «passes» pera carrutges d'ús públic que atravessen la frontera hispano-francesa, tant a la anada com a la tornada.

De Governació.—Anunciament la existencia de casos de febre groga en el port de Tocopilla, en el Pacífic, regió de Arica, provincia de Tarapacá (Xile).

A l'Academia Espanyola

A dos quarts de quatre de la tarda, s'ha verificat a la Real Academia de la Lengua l'acte de donar possessió de la plaça d'academich de número a don Andreu Mellado Fernández.

Occupava la presidencia don Joseph Canalejas, tenint a la seva dreta y esquerra als senyors Barroso, don Alexandre Pidal, Catalina y Comellerán.

Al acte hi han assistit molts membres d'altres academies científiques.

El nou academich en son discurs de recepció ha dedicat un altíssim elogi a don Francisco Silvela, el síndich del qual ocupa.

La ha contestat don Alexandre Pidal. Després s'ha procedit a la distribució dels premis de la fundació de Sant Gaspar corresponents als anys 1910 y 1911, els obtinguts pels escriptors lletrats en els esmentats ordinari oients per la Academia en 1908 y els de la fundació dels ducs de Verivich y Alba, la major part per adopció de orfens y salvaments heroics. També s'han adjudicat els premis per socórrer a desvalguts y malalts y dos o tres actes d'abnegació, per deixar-se arrancar troços de pell pera la curació de ferits. Entre aquests figura Sor Maria Alegria de Jesús, monja que a Melilla salvà un soldat de la seva pell per curar un soldat.

En el concurs convocat per l'Academia en 1908, el premi de 2.500 pessetes y una medalla s'ha adjudicat a don Agustí González Ameria per sa obra sobre «El casamiento engañoso» y «El Coloquio de Perros»; y l'accessit de 1.250 pessetes a don Joseph de la Mano Benito, canonge de la Catedral de Salamanca, per sa obra «El dialecto vulgar salmantino».

El premi de la fundació del duc de Verivich y Alba, convocat en 1908, s'ha adjudicat a don Ferrán Cotorelo y Valledor, catòlic de Santiago, per son «Estudi crítich del teatre de Cervantes».

Un dels premis, que's troba tulla, no podia pujar a l'estrada pera recullir el premi. El senyor Canalejas s'ha aixecat, ha conduït al impedid a l'estrada presidencial y l'ha acompanyat després an el seu sever.

La divisió de Canarias

Aquest matí, en la sessió segona del Congrés y baix la presidencia dels diputats a Corts per Las Palmas senyors Morote y Matos, ha celebrat sa primera sessió la nombrosa comissió que ha vingut de Canarias pera gestionar del Govern que's discuteixi y voti aviat el dictamen de la comissió parlamentaria sobre el projecte de lley de divisió de Canarias.

Han parlat els senyors Morote y Matos, el Prudent Navas, Hurtado de Mendoza y el marqués de Guisla y els exdiputats a Corts senyors Casillo, Latorre, Perez Caro, el doctor Llorente y altres.

Tots han exposat la necessitat de que cessi la perturbació administrativa d'aquell arxipèlag, que ocasiona greus danys als interessos públics y que no podran remeyarse mentres no's converti en lley el referit projecte, que té per base la creació de dues provincies: Canarias oriental y Canarias occidental.

Al efecte han acordat fer les gestions necessaries prop dels poders públics y s'ha elegit la Comissió composta de 4 propietaris y 5 suplents que, en unió de la representació a Corts, determini el plan de campanya conchient a que no passi l'actual etapa parlamentaria sense que quedi solucionat problema de tan gravetat y importància, per al vereny d'aquell arxipèlag.

Al efecte hi han acudit representacions de totes les illes del arxipèlag.

El Rey a Tarragona

Tarragona, 5, 112 nit. — Ha arribat el Rey a les 740 del matí. Vestia uniforme d'infanteria. L'estada estava plena de comissions, vengenthi l'Ajuntament, Audiència, Diputació, Hisenda, Greu Roja, generals, quefes, oficials, etc.

S'han donat molts aplaudiments y visques al Rey. L'alcalde li ha entregat els plans dels Museus. El mestre Gols ha saludat al Rey, qui li ha parlat del viatge del Orfó catalan.

dels oradors.

El senyor Nougués llegí unes quantes lletres del senyor Galdós.

En Pau Iglesias atacà durament al senyor Canalejas i diu que ha traïcionat els compromisos i escarlat des del poder la història liberal i democràtica per convertir-se en un govern reaccionari i cortès.

Don Melquíades Álvarez dedica dos paràgrafs més vigorosos a censurar al president del Consell.

Diu que no's pot mantindre'l criteri de no combatre al senyor Canalejas per temor de que'l succeïxi en el poder el senyor Maura.

Hi ha qui combatre—afegeix—a un altre y a tots els monàrquics, però al senyor Canalejas ab preferència.

L'acusà ab paraules dures d'haver urdit una trama pera presentar com revolucionaria la vaga de setembre.

El censurà per mantindre la llei de jurisdiccions y pel ressorgiment de la guerra de Melilla, després de la pau de Atlaten.

Els nacionalistes bascos

Bilbao. Característics nacionalistes, entre ells els senyors Picard, Serra, Landete, Ulesia y Escarot, dretistes, els tres primers y esquerans els altres, han visitat a don Melquíades Álvarez dient-li que desitjaven saber si el partit republicà acceptaria l'autonomia de les províncies bascongadas y en cas afirmatiu, el partit nacionalista declararia república y arribaria inclòs a un moviment revolucionari pera l'instauració de la República.

Don Melquíades Álvarez ha contestat que ell acceptava l'autonomia pera totes les províncies d'Espanya.

A la nit s'ha celebrat una altra entrevista a don Melquíades ha dit que convendria ab el senyor Azcarate y convendria ab aquesta una fórmula que se sotmetria després als nacionalistes.

Aquesta ha declarat que, no aspirant ella a tindre una representació parlamentària en les properes eleccions, voldria tota sa força als candidats republicans.

Arribada del Rey

Madrid, 6, 2 tarda.

A les onze del matí ha arribat el Rey a Madrid, acompanyat del ministre de Foment y dels patinats que l'acompanyaven a Tortosa.

Una companyia del regiment de León, ab bandera y música, ha tributat els honors al monarca.

A la estació han acudit a esperar-lo la família reial, el senyor Canalejas y les autoritats.

El Rey, després de revisar les tropes, conferència breument ab el president del Consell, marxant seguidament en automòbil a Palau.

El ministre de Foment se traslladà al seu despatx oficial no rebent cap visita.

Lo que diu en Canalejas

El president del Consell ha acompanyat a Palau al monarca, però no ha despatxat ab aquest, ni ab cap ministre.

Després ha anat a la boda de la filla del ministre de la Governació.

Aprofitant uns instants, el senyor Canalejas ha rebut en son domicili als periodistes y després ha tornat a casa del senyor Barroso, hont se celebrava un banquet.

El quefe del Govern ha dit als representants de la premsa que no tenia notícies del exterior, ni del interior, dignes d'esment.

De Alcaraz y Larache les notícies que hi ha no acusen novetat.

De Melilla també hi ha bones notícies.

El general Alvarado confirma que's moria abandonant la barba pera anar a Alger a segar.

Respecte al miting republicà a Bilbao ha dit el president que no li fan cap efecte les coses que allí s'han dit, perquè ja s'hi va acostumar.

No troba gaire verosimilitat el senyor Canalejas que's nacionalistes bilbaïns se uneixin al partit reformista, com conseqüència de la visita que's deya han fet a don Melquíades Álvarez alguns signatífics biscaïners.

De totes maneres, el quefe del Govern no té cap notícia oficial d'aquest assumpte.

El Consell. — Les Mancomunitats.

L'annunci Consell de ministres encara no se sab a punt fixa quan se celebrará, perquè el senyor Canalejas desitja que hi assistís el ministre de Instrucció pública.

Desitjaria també quefe del Govern celebrat ab els seus companys una reunió reposada pera tractar de variis assumptes interessants, entre ells el de les mancomunitats, qual projecte de llei té'l propòsit de presentar aquesta mateixa setmana a les Corts.

A n'aquest efecte, celebrat el Consell, y convingut ab els ministres quant sigui precís y pertinenç a la esmentada qüestió, el senyor Canalejas visitarà als senyors Moret, Montero Rios, Romanones y altres elements parlamentaris, ultimant detalls ab ells.

De tornada

Avuy surt de Londres en direcció a Madrid el ministre de Instrucció pública.

Arribada

Madrid, 6, 4'15 tarda.

Han arribat a Madrid els senyors Pla y Ferrán Aguiló.

Els farinares

Una comissió de fabricants de farina de Catalunya, acompanyada pel senyor Sedó, ha visitat aquest matí al ministre d'Hisenda, al qual ha manifestat son propòsit de posar-se en comunicació ab la representació dels productors de blat, pera tractar de les admissió temporals dels blats, al objecte de veure si arriben a convèncer-se de que ab l'admissió temporal no sols no's perjudica en res a l'agricultura sino que se la beneficia.

Lo de les carreteres

El senyor Calderón (don Abili), representant de la minoria conservadora en la comissió que entén en el plan de carreteres, ha formulat un vot particular en el que rahona la següent conclusió:

«Que la relació presentada pel ministre de Foment dels 7.000 kilòmetres de carreteres qual construcció ha de anar a càrrec del Estat, no s'ajusta als preceptes de la llei de 29 de juny de 1911, devorant, en vista d'això, el poder executiu adoptar les providències necessàries pera portar al Parlament la solució que correspongui.»

Lo del Marroch

(PER TELEFON)

Recomptes

Madrid, 6, 12'30 matutina.

Entre les últimes recomptes firmades pel Rey per les accions a Melilla, figuren les següents:

Al general don Maxim Ramos, gran creu pensionada del Mèrit Militar roja; al general don Joan Zubia y don Joseph Perot, gran creu senilles; al general don Modest Navarro, de Maria Cristina; al general don Francisco Gómez Jordana, la pensionada; al general don Lluís de Urzúa, senzilla, y l'empleu de general de brigada al coronel d'infanteria don Bernat Alvarez de Manzano.

De Melilla

Madrid, 6, 10 matí.

Meilla.—Comença a instal·lar-se en tot el Rif el moviment emigratori cap a la Argèlia, al aproparse la època de la sega.

Encara que en nombre escàs, han començat a sortir cap a Orán moros de la regió.

Alguns cap el Marroch y fan el viatge per terra, però són els menys.

Els moros de Maïso, Alhucemas, Peñón y demés regions de nostra zona, preferixen embarcar aquí.

Les autoritats han disposat que's donguin tota classe de facilitats per això.

Durant el mes de maig y part de juny que dura el període emigratori surten per aquest punt de 14 a 15 mil moros.

Es lògic pensar que la desolació del Rif durant aquesta època porti com a conseqüència la dissolució de la harca.

Ha mort el general de la escala de reserva senyor Balbás.

Se verifica l'enterrament que presidí el capità general y en el que hi figuraven nombrosos oficals.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

¿Abdicarà l'Hafid?

París, 5, 8'30 nit.

El «Paris-Journal» diu que'l Govern francès s'ha preocupat de les conseqüències que podria tenir l'abdicació del Muley Hafid a favor del seu presumpte hereu, havent adoptat les mesures necessàries pera cas de que's produís aquest fet.

Desmentint

París, 5, 8'45 nit.

M. De Selves ha desmentit categòricament la actitud que li han atribuït alguns diaris en els assumptes del Marroch, durant el temps que fou ministre de Negociis estrangers, especialment que hagués autoritzat al Solda pera abdicar.

D'un combat

París, 5, 9'17 nit.

Tànger.—L'efectiu francès que va pendre part en el combat de El Maaz se composava solament de 500 homes.

Arribada del Rey

Madrid, 6, 2 tarda.

A les onze del matí ha arribat el Rey a Madrid, acompanyat del ministre de Foment y dels patinats que l'acompanyaven a Tortosa.

Una companyia del regiment de León, ab bandera y música, ha tributat els honors al monarca.

A la estació han acudit a esperar-lo la família reial, el senyor Canalejas y les autoritats.

El Rey, després de revisar les tropes, conferència breument ab el president del Consell, marxant seguidament en automòbil a Palau.

El ministre de Foment se traslladà al seu despatx oficial no rebent cap visita.

Lo que diu en Canalejas

El president del Consell ha acompanyat a Palau al monarca, però no ha despatxat ab aquest, ni ab cap ministre.

Després ha anat a la boda de la filla del ministre de la Governació.

Aprofitant uns instants, el senyor Canalejas ha rebut en son domicili als periodistes y després ha tornat a casa del senyor Barroso, hont se celebrava un banquet.

El quefe del Govern ha dit als representants de la premsa que no tenia notícies del exterior, ni del interior, dignes d'esment.

De Alcaraz y Larache les notícies que hi ha no acusen novetat.

De Melilla també hi ha bones notícies.

El general Alvarado confirma que's moria abandonant la barba pera anar a Alger a segar.

Respecte al miting republicà a Bilbao ha dit el president que no li fan cap efecte les coses que allí s'han dit, perquè ja s'hi va acostumar.

No troba gaire verosimilitat el senyor Canalejas que's nacionalistes bilbaïns se uneixin al partit reformista, com conseqüència de la visita que's deya han fet a don Melquíades Álvarez alguns signatífics biscaïners.

De totes maneres, el quefe del Govern no té cap notícia oficial d'aquest assumpte.

El Consell. — Les Mancomunitats.

L'annunci Consell de ministres encara no se sab a punt fixa quan se celebrará, perquè el senyor Canalejas desitja que hi assistís el ministre de Instrucció pública.

Desitjaria també quefe del Govern celebrat ab els seus companys una reunió reposada pera tractar de variis assumptes interessants, entre ells el de les mancomunitats, qual projecte de llei té'l propòsit de presentar aquesta mateixa setmana a les Corts.

A n'aquest efecte, celebrat el Consell, y convingut ab els ministres quant sigui precís y pertinenç a la esmentada qüestió, el senyor Canalejas visitarà als senyors Moret, Montero Rios, Romanones y altres elements parlamentaris, ultimant detalls ab ells.

De tornada

Avuy surt de Londres en direcció a Madrid el ministre de Instrucció pública.

Arribada

Madrid, 6, 4'15 tarda.

Han arribat a Madrid els senyors Pla y Ferrán Aguiló.

Els farinares

Una comissió de fabricants de farina de Catalunya, acompanyada pel senyor Sedó, ha visitat aquest matí al ministre d'Hisenda, al qual ha manifestat son propòsit de posar-se en comunicació ab la representació dels productors de blat, pera tractar de les admissió temporals dels blats, al objecte de veure si arriben a convèncer-se de que ab l'admissió temporal no sols no's perjudica en res a l'agricultura sino que se la beneficia.

Lo de les carreteres

El senyor Calderón (don Abili), representant de la minoria conservadora en la comissió que entén en el plan de carreteres, ha formulat un vot particular en el que rahona la següent conclusió:

«Que la relació presentada pel ministre de Foment dels 7.000 kilòmetres de carreteres qual construcció ha de anar a càrrec del Estat, no s'ajusta als preceptes de la llei de 29 de juny de 1911, devorant, en vista d'això, el poder executiu adoptar les providències necessàries pera portar al Parlament la solució que correspongui.»

Lo del Marroch

(PER TELEFON)

Recomptes

Madrid, 6, 12'30 matutina.

Entre les últimes recomptes firmades pel Rey per les accions a Melilla, figuren les següents:

Al general don Maxim Ramos, gran creu pensionada del Mèrit Militar roja; al general don Joan Zubia y don Joseph Perot, gran creu senilles; al general don Modest Navarro, de Maria Cristina; al general don Francisco Gómez Jordana, la pensionada; al general don Lluís de Urzúa, senzilla, y l'empleu de general de brigada al coronel d'infanteria don Bernat Alvarez de Manzano.

De Melilla

Madrid, 6, 10 matí.

Gran Saló Doré

Avuy, diàluns, programa de pel·lícules y de col·loquia atraccions a:

LA SIKORA, ab sos coloms minestrats.

LA CHAVALLA, hermosa cancionista.

ARLOW AND DUMAS, barriats exotítics de primer ordre, nous i l'atraccions.

Oracions continues a la goial y amicalitat artista.

LA TORRERICA

Avuy, diàluns, programa de pel·lícules y de col·loquia atraccions a:

LA SIKORA, ab sos coloms minestrats.

LA CHAVALLA, hermosa cancionista.

ARLOW AND DUMAS, barriats exotítics de primer ordre, nous i l'atraccions.

Oracions continues a la goial y amicalitat artista.

LA TORRERICA

Avuy, diàluns, programa de pel·lícules y de col·loquia atraccions a:

LA SIKORA, ab sos coloms minestrats.

LA CHAVALLA, hermosa cancionista.

ARLOW AND DUMAS, barriats exotítics de primer ordre, nous i l'atraccions.

Oracions continues a la goial y amicalitat artista.

Ideal Cine

Corts, 93 y 907

(entre Passeig Gracia y Riba, Catalunya)

Programa extraordinari: 4.000 metres de pel·lícula de la casa Gaumont.

La obra y la sensacional pel·lícula de 1.000 metres de la casa Nordisk.

De cara a la serpente

Exit de les pel·lícules d'actualitat

Captura y muerte del bandito Bonnot y La catástrofe del vapor «Titanic»

Tarda y nit preus corrents.

DIORAMA

Avuy, diàluns, 6 de maig.—Grandis y apiludis programas.—Bàrren.

Pel·l·Mele

Darrer dia de la pel·lícula

Los apaches de París

Exit continuu de les cintes «Los misterios de la vida», «El castor y el ratón», «El perro del cine», «Un clavo en el zapato», «El torero ha robado un ganso» y altres.

Sala Mercè. — Cine y Grutes

Avuy, la SALA MERCE es el centre de reunió de la millor societat barcelonina.

GRAN CINEMATÓGRAF

Grandis exit de la emocionant pel·lícula que arriba a l'extrem de l'acció dramàtica

Captura del bandoler Bonnot

«La casa sitiada», «El carro de la policia», «Amagatall dels bandolers», «Explosió per la dinamita», «El garage incendiado», «Els apaches acorralats», etc.

Avuy, la sensacional y tràgica pel·lícula

Els successos del «Titanic»

Cada dia, quatre estrenes de gran interès

Programa extraordinari

Sis pel·lícules dramàtiques y quatre còmiques.

El Cine Sala Mercè es l'única que avuy fa la bonica cinta del

Festival al Real Polo Club

y Societat Hípica de Barcelona

ab tot el programa de les set atraccions.

GRUTES. — Espectacle sorprenent y original.—Grans reformes.—Noves atraccions.—El palau de la rialla.

SATURNI PARQUE

Gran exit de totes les noves atraccions

Espectacularitat ab solució y esmerat servei, especialitat en l'horitzó valencianu.

—Ballets i cançons.—Els Urais.—Skating-Ring.—Montanyes russes.—Water Chute.—Plataforma de la rialla.—Tobogan ab cascades y tres canals.—Tira de colom, automàtic i original Pin-Pom-pom.—Tots els dies, tarda y nit, amenitzada l'hermosa recinta la millor del regim d'Alcalá.

Entrada de passeig, 10 cts.

Desde les 3 tarda y desde les 9 nit

LA RABASSADA

Avuy

GRAN MATCH BOXE Y LLUITA

Collet Novel, Laurent i Stephano y Apollina ofereixen respectivament

5.000 ptes. y 2.500 ptes.

a quita vaci.

MUSIC-HALL

Tots els dies, selecta funció de deu a dotze nit, per distingits artistes.

HO-EL-RESTAURANT

obert dia y nit. Galinets particulars. Cuina de primera. Servei a la carta y cuberts desde cinch pessetes.—Tolosa, d'una, 700.

CONCERTS

en el Saló-Manjador del Restaurant de una a tres tardes y de cinch a set nit (Piva o'clock tea) per una orquestra de professors dirigit pel Mre. Pérez Cabero.

Atraccions americanes

Señal Railway, Water Chute, Bowling Alley, Cane-Walk, Casa Rabassada, Palau de Cristall, Palau de la Rialla, Passeig, etc.

Travésia directa desde la Plaça de Catalunya a La Rabassada

Borsa

Cambis facilitats per la Casa J. Marsans Roig y Fills

Barcelona 6 maig.

Sessió del matí

Operacions Queda

4% Interior fi mes. 85'97 85'97 4% P. N. Espanya fi mes. 100'00 100'00 4% P. N. Espanya fi mes. 99'99 99'99

Premi del or

(Preus de compra)

Alfoas. 6 per 100

Alfoas y mitges unces. 6

Unces y mitges unces. 6

Quarts d'unca. 6

Octaves y 1/16 d'unca. 6

Franchs. 6

Lliures. 25'99 per Lt.

Sessió de la tarda

BORSA

A dos quarts de quatre tancs

GIROS

Madrid y placs b. d. r. 20'00 20'00 4% Londres 90 dies. 99'98 4% P. N. Espanya fi mes. 100'00 4% P. N. Espanya fi mes. 99'99

Deutes del Estat y del Municipi

Operacions Queda

4% Interior fi mes. 85'97 85'97 4% P. N. Espanya fi mes. 100'00 4% P. N. Espanya fi mes. 99'99

Amort.

4% Interior fi mes. 85'97 85'97 4% P. N. Espanya fi mes. 100'00 4% P. N. Espanya fi mes. 99'99

Tit. dta. M. 1903-04-05

4% Interior fi mes. 85'97 85'97 4% P. N. Espanya fi mes. 100'00 4% P. N. Espanya fi mes. 99'99

Informació parlamentaria

(PER TELEFON)

Proposicions de llei

Madrid, 6, 12'30 matutina.

El senyor Dato y Moret varen presentar una proposició de llei demanant se concedís una pensió a la filla y nets del ex-ministre senyor Pi y Margall.

Don Juli Amado va presentar una proposició pera que als veterans de la guerra de l'Àfrica del 60 se'ls concedís una pensió anual vitalícia de 750 pessetes a cada un dels supervivents.

Un informe

El comte de la Morúa, encarregat de la potència de lley d'alcaldes del treball, després de fer un concient estudi de la informació pública, ha fir-

Obligacions comptat

Queda

1907-1910 91'85 91'85 1910-1911 91'85 91'85 1911-1912 91'85 91'85 1912-1913 91'85 91'85 1913-1914 91'85 91'85 1914-1915 91'85 91'85 1915-1916 91'85 91'85 1916-1917 91'85 91'85 1917-1918 91'85 91'85 1918-1919 91'85 91'85 1919-1920 91'85 91'85 1920-1921 91'85 91'85 1921-1922 91'85 91'85 1922-1923 91'85 91'85 1923-1924 91'85 91'85 1924-1925 91'85 91'85 1925-1926 91'85 91'85 1926-1927 91'85 91'85 1927-1928 91'85 91'85 1928-1929 91'85 91'85 1929-1930 91'85 91'85 1930-1931 91'85 91'85 1931-1932 91'85 91'85 1932-1933 91'85 91'85 1933-1934 91'85 91'85 1934-1935 91'85 91'85 1935-1936 91'85 91'85 1936-1937 91'85 91'85 1937-1938 91'85 91'85 1938-1939 91'85 91'85 1939-1940 91'85 91'85 1940-1941 91'85 91'85 1941-1942 91'85 91'85 1942-1943 91'85 91'85 1943-1944 91'85 91'85 1944-1945 91'85 91'85 1945-1946 91'85 91'85 1946-1947 91'85 91'85 1947-1948 91'85 91'85 1948-1949 91'85 91'85 1949-1950 91'85 91'85 1950-1951 91'85 91'85 1951-1952 91'85 91'85 1952-1953 91'85 91'85 1953-1954 91'85 91'85 1954-1955 91'85 91'85 1955-1956 91'85 91'85 1956-1957 91'85 91'85 1957-1958 91'85 91'85 1958-1959 91'85 91'85 1959-1960 91'85 91'85 1960-1961 91'85 91'85 1961-1962 91'85 91'85 1962-1963 91'85 91'85 1963-1964 91'85 91'85 1964-1965 91'85 91'85 1965-1966 91'85 91'85 1966-1967 91'85 91'85 1967-1968 91'85 91'85 1968-1969 91'85 91'85 1969-1970 91'85 91'85 1970-1971 91'85 91'85 1971-1972 91'85 91'85 1972-1973 91'85 91'85 1973-1974 91'85 91'85 1974-1975 91'85 91'85 1975-1976 91'85 91'85 1976-1977 91'85 91'85 1977-1978 91'85 91'85 1978-1979 91'85 91'85 1979-1980 91'85 91'85 1980-1981 91'85 91'85 1981-1982 91'85 91'85 1982-1983 91'85 91'85 1983-1984 91'85 91'85 1984-1985 91'85 91'85 1985-1986 91'85 91'85 1986-1987 91'85 91'85 1987-1988 91'85 91'85 1988-1989 91'85 91'85 1989-1990 91'85 91'85 1990-1991 91'85 91'85 1991-1992 91'85 91'85 1992-1993 91'85 91'85 1993-1994 91'85 91'85 1994-1995 91'85 91'85 1995-1996 91'85 91'85 1996-1997 91'85 91'85 1997-1998 91'85 91'85 1998-1999 91'85 91'85 1999-2000 91'85 91'85 2000-2001 91'85 91'85 2001-2002 91'85 91'85 2002-2003 91'85 91'85 2003-2004 91'85 91'85 2004-2005 91'85 91'85 2005-2006 91'85 91'85 2006-2007 91'85 91'85 2007-2008 91'85 91'85 2008-2009 91'85 91'85 2009-2010 91'85 91'85 2010-2011 91'85 91'85 2011-2012 91'85 91'85 2012-2013 91'85 91'85 2013-2014 91'85 91'85 2014-2015 91'85 91'85 2015-2016 91'85 91'85 2016-2017 91'85 91'85 2017-2018 91'85 91'85 2018-2019 91'85 91'85 2019-2020 91'85 91'85 2020-2021 91'85 91'85 2021-2022 91'85 91'85 2022-2023 91'85 91'85 2023-2024 91'85 91'85 2024-2025 91'85 91'85 2025-2026 91'85 91'85 2026-2027 91'85 91'85 2027-2028 91'85 91'85 2028-2029 91'85 91'85 2029-2030 91'85 91'85 2030-2031 91'85 91'85 2031-2032 91'85 91'85 2032-2033 91'85 91'85 2033-2034 91'85 91'85 2034-2035 91'85 91'85 2035-2036 91'85 91'85 2036-2037 91'85 91'85 2037-2038 91'85 91'85 2038-2039 91'85 91'85 2039-2040 91'85 91'85 2040-2041 91'85 91'85 2041-2042 91'85 91'85 2042-2043 91'85 91'85 2043-2044 91'85 91'85 2044-2045 91'85 91'85 2045-2046 91'85 91'85 2046-2047 91'85 91'85 2047-2048 91'85 91'85 2048-2049 91'85 91'85 2049-2050 91'85 91'85 2050-2051 91'85 91'85 2051-2052 91'85 91'85 2052-2053 91'85 91'85 2053-2054 91'85 91'85 2054-2055 91'85 91'85 2055-2056 91'85 91'85 2056-2057 91'85 91'85 2057-2058 91'85 91'85 2058-2059 91'85 91'85 2059-2060 91'85 91'85 2060-2061 91'85 91'85 2061-2062 91'85 91'85 2062-2063 91'85 91'85 2063-2064 91'85 91'85 2064-2065 91'85 91'85 2065-2066 91'85 91'85 2066-2067 91'85 91'85 2067-2068 91'85 91'85 2068-2069 91'85 91'85 2069-2070 91'85 91'85 2070-2071 91'85 91'85 2071-2072 91'85 91'85 2072-2073 91'85 91'85 2073-2074 91'85 91'85 2074-2075 91'85 91'85 2075-2076 91'85 91'85 2076-2077 91'85 91'85 2077-2078 91'85 91'85 2078-2079 91'85 91'85 2079-2080 91'85 91'85 2080-2081 91'85 91'85 2081-2082 91'85 91'85 2082-2083 91'85 91'85 2083-2084 91'85 91'85 2084-2085 91'85 91'85 2085-2086 91'85 91'85 2086-2087 91'85 91'85 2087-2088 91'85 91'85 2088-2089 91'85 91'85 2089-2090 91'85 91'85 2090-2091 91'85 91'85 2091-2092 91'85 91'85 2092-2093 91'85 91'85 2093-2094 91'85 91'85 2094-2095 91'85 91'85 2095-2096 91'85 91'85 2096-2097 91'85 91'85 2097-2098 91'85 91'85 2098-2099 91'85 91'85 2099-2100 91'85 91'85 2100-2101 91'85 91'85 2101-2102 91'85 91'85 2102-2103 91'85 91'85 2103-2104 91'85 91'85 2104-2105 91'85 91'85 2105-2106 91'85 91'85 2106-

JOCHS FLORALS D'ENGUANY

DISCURSOS LLEGITS

El d'obertura

pel president

Dr. Eberarth Vogel

Il·lustríssim senyor:
Excel·lentíssims senyors:
Dames i cavallers:

Ab l'ànima tota tremolosa de ma insuficiència, tota abrisada d'avergonyiment de l'irrisoria disproporció entre'l servei esquitit que so pogut fer a les nobles aspiracions de vostra renaixença nació, d'una banda, y de l'altra l'honor d'aquest lloch enlairat que m'ha cridat a omplir el vostre agraïment per tots conceptes excessius, no puch pujaria sense retreure, pera tenir segur el perdó que humilment vos demano de tanta gosadia, les resistències que en son dia hi vaig trobar a n'aquesta elecció, que tant mateix ha de ser el fet més trascendental de ma vida, tant pobra i lleugera pesada sobre la mà severa de mon Criador.

Hauria jo volgut, abans de recomençar cap deute de part vostra, encal·listir l'altra meitat d'aquella «clau doble» que vaig comprometre a forjarvos en les belles dades del Cinquantenari d'aquests Jochs, hont cada any els cors més xar-

Dr. Eberarth Vogel
president del Consistori

orgullosos de sa joventut, d'aquesta nació; y vaig resoldre, abans d'ofertme de missatger de ses pretensions, a preguntar-li aixís a n'ell mateix abans, perquè jo no tingués que emmudir si Ella m'inquirís ab sa candorosa ironia, primera de ses gracies. Y vaig preguntar-li sense gaire por, perquè's Genis s'hi complauen a escoltar benevolents als esperits sense malícia com ho es vostre servidor. Pux no era cap malícia que jo, veientlo llà y malalt, imaginés retribuir-lo de la manera que s'hi feu ab Salomó quan se sentia vell y sorriu, ageyent a son costat fret una dona jove, de sanch bullenta y carns tibantes. Per aixó'l Geni de mon poble, a quins peus me trobava arraulit y sobre quins genolls osuts creuava mes mans, sense enfello, n'us's va dignar contestarme aixís:

«Està molt posat en rahó, mon petit servent, qu'em records, ara que sochi erm de gracia y xop de tècnica y socialisme, aquells altres temps més tristos encara, quan de poder morir jo hagués mort de dues morts alhora: de la propia esterilitat y letgesa y d'enveja de l'ufana y esplendor de mos cosins enllà dels Vosges y dels Pirineus y dels Alps, a qui no deixava may tle riure'l sol ni de bressarlos la música de la mar. Quins segles els de Racine y Calderón, del Tasso y Buonarroti pera mi, qui allavors tenia fills no mes pera que's destruïssin en ferotges baralles reitoriques y campals; qu'is veyia desaparèdre més de dia en dia l'us de les cyms de la pau, el pinzell, el compàs, el cisel·l y més aviat que res l'ús de la ploma, germana muda però més sabia y neta de la llengua. Y vingué'l moment que ni llengua'm restava pera dir l'excés de mes penes y l'escassetat de mes alegries. Pux devien aquells fills meus — tan pòchs que's podia comptar pels dits de la mà — (qui foyen un esforç heroic per seguir pensant y escrivint mentre's tot els demés cridaven y malparaven, y fletomaven, ni se'l sentia cap bon mot a sortir de ses boques distortes, no devien aquells heroës de

mos ulls, ay de la mar que anyoren mos braços; ma germana esposa us aborria, vosaltres que hoy divorciat d'ella jo no vaig poder assolir may!»

Be imagineu, vosaltres qui vos dignen escoltar-me, qu'el vostre servidor, el més petit dels servents d'aquell Geni de cabells blancs, en aquell instant del nostre col·loqui gairebé no pogué dominar més temps sa frisança d'interrompre'l y dir-li:

«Però no sabs que jo vinch precisament per oferir a la vellesa, perquè s'hi escalfin y reuocals, l'ànima de tot un poble jove, nodrit de sol y mar?»

Més me va tancar la boca entreoberta el vell ab una carícia suau de jayo, y prosseguí aixís:

«M'has preguntat com ho faig que visch encara. Ja ho sents, d'esgaris pietosos que tot me penetren y m'omplen de vida y me fan oblidar que visch orb d'amor. Aixís, a l'edat heroica de les Creuades, vaig amarme de sol de Provença y de la mar de Sicília, y is meus pogueren cantar lo mateix que's trobava, y ab la mateixa fervor y la mateixa xos ritmes, els encisos d'una beutat casta y l'brigit gloriós d'una guerra santa. Aixís, quan tornava a lluir el jorn després de la nit aquella, que no'm plau gens retreure, Goethe, mon fill més car, va encendre, jove, son cor al geni de Shakespeare, universal com la mar, que sa nació n'es reina, y fet home, abraçar son cap a la llum sofocada que tot ho neta y reduïx a la sublim simplicitat. Aixís jo he pogut rejoyenir dues vegades y semblar reunit a ma germana

y xorques. Mes ara's presenta Catalunya neta, forçuda y una, digníssima de qual-sevol nuvi rich y soberb qui volgués, emmaridat ab ella, sortir a conquerir el Mediterrani...»

Fins aquí m'havia arrebatat l'entusiasme quan vaig veure'l Geni somriure d'un somris tan fi que jo degut emmudir, curt y ruborós. Y després d'un somris molt llarg, que suauement s'anava resolguent en una expressió de rany paternal, desclougués llavis prims y florjós y va dir son pensament aixís:

«Sembles un joveuet, tu, que ja tens els polsos nevats, ab aitals fogositats d'emancipat y esperances de minyó aixelebrat? Creus tu que jo no sàpigu quans flachs son encara's fonaments hont reposen? No cal pas que m'emancipis de la Mancomunitat, de la Generalitat, ni dels Estudis Catalans, ni del Institut pera la Cultura de la Dòma, ni del Centre Autonomista de Dependents del Comerç y de la Industria, ni del benemèrit Excursionista, ni dels triomfs del Orfó Català, ni de mil coses d'allò més lloables y esperansadores, ni d'un estol de homes, artistes, arquitectes, poetes, negociants y mestres d'estudi; aplegats en amigrevola rivalitat entorn de la Catalunya «Florida», coses y homes, que jo en tinc noves lo mateix o millor que tu. Tot aixó, mon servent, son els primers badalls no més d'una ànima que surt d'un sòl de molts segles. Creume, que jo m'hi conech, car no he dormit lo mateix més temps que l'ànima catalana? Però jo, pobre vell, qui no puch fer res més que rumiar, dalintme per l'es-

D. Carme Karr
guanyadora del premi de prosa

de les coses, qu'el conflicte n'es la vida; aquell dia que l'esperit de Catalunya se hagi escampat per tot arreu d'Espanya, jo — va concloure'l Geni vell d'Alemany — aixecaré mes mans sobre de la Catalunya «Granada», pera benedir, pes cap conubi ni ab mi n'ab cap altre gen de raça extranya, sinó per ungir-la, ab el crisma de l'humanitat, pera esposar verge del Geni de l'Iberia.»

Aprés aitals mots, va callar el Geni de ma raça y va callar també confós el vostre servent ajupit a sos peus, no sabent què afegirhi.

El de gracies

pel mantenedor

D. Miquel Roger

Senyora:

Dames i cavallers:

Enguany, com sempre, y per ventura, la legió de concursants es estada ben nombrosa.

Oh, si pogués inquirir els preparatius d'armes intel·lectuals y desentranar el teixit d'visions que forja l'ideal batallat! Si la descriptió minuciosa dels antics cavallers y de la manera com s'arreuaven abans d'entrar en lliça, ens causa gran plaer, major encara ens el causaria'l seguiment dels poetes qui corren per florestes y boscatges ab fretura d'emmarillarse en les riques fontanes de Castalla y d'Hipocrena, sugestionats per les maravelles de Teócrit y Virgili, o bé s'encanten davant la mar clàssica ab llur mirada d'atzor. Acompanyantlos en el seu pelegrinatge, contemplarem els monuments y costums de nostra patria, y, sens dubte, en l'interior d'una llar, ombrívola o rient, la nostra fe s'aviarà ab la lectura del libre excel·lent y la dicció del nom sagrat de Jesús ens obrirà un mon de sublim poesia.

Sobtant els creadors en llur encantat-

que s'ha castigada per vent geliu y vastador.

Ans han passat en qu'els Jochs Florals de Barcelona, columna d'intel·lectualitat catalana y antorxa viva d'idees patriòtiques, trontollaven sots la pressió d'un clam deprenent y negre. Anys ja passat en que l'ànima nacional sembla va adormida, si no abandonada. Llavors, catalans de cor y de seny s'aferrava a la tradicional institució per respirar consol y reprendre força, talment que el gegant Anteu tocava la terra per recobrar vigor.

Mes, ara, admirats de la labor minuciosa de la Diputació de Barcelona, qui estreny llassos de gemanor y de l'Institut ja gloriós, tremolosos entorn del triomf assolit per l'Orfó Català íntegrament satisfets de la set d'estudi y de l'acumulació de tresors estivals ab que apareix, brillant, la generació novella, no podem menys d'entonar un himne d'optimisme.

Quan encara la nostra llengua no trobat entrada en els centres docents espanyols, la Sorbona l'admet a mabesades. Quan la majoria dels catalans han de llegir les notícies del mon llengua extranya, un bras d'Europa, l'Alemanya eixís efusivament per dolça Catalunya y l'enlaira y dignifica pera que totes les nacions més avengades l'ovinin y respectin.

Oh, estimadíssim doctor Vogel! La publicació del diccionari català-alemany, promoguda y enlairada una ona d'agraïment, tan forta, que tothom ha estat de goig y de plena satisfacció veure's assentat en el setial honorífic de la nostra terra. Per aclamació, però, estàda entre's principes de les tres catalanes, Deu beneixi la vostra labor qui tant nos honora y enalteix. Vos podeu dir ben altament, ab nob orgull, ab pura joia, que haveu conquistada la estimació de tot Catalunya.

Ambrós Carrion
guanyador d'un premi creat pel Consistori

El president dels Jochs

Notes biogràfiques

L'il·lustre doctor Vogel es fill de D. Seldorf, ahont va néixer en 24 de novembre de 1861. Allí va cursar sos estudis en la Volksschule y en el Reyal Institut. Estudià les llengües germàniques y romàniques a Bonn, a Münster, a Berlín y a Göttingen, en 1886 a Münster, fent una dissertació «Neukatalanische Studien» (Estudis sobre'l català modern). Després de complir un any de servei militar anà a Madrid ahont exercí professorat desde 1887 a 1890. Retornà a Münster pera fer uns brillants exercicis normals sobre les llengües alemanya, francesa, anglesa, espanyola, italiana y además sobre geodesia. Fou ajudant del director Mathias de Düssel y y més tard en el Reyal Institut de Dornmund professor auxiliar de la Secció de Ciències.

Desde 1901 que es professor de llengües espanyoles (castellà y català) a l'Escola Superior de Aachen (Aquisgrán, Aix-la-chapelle).

En Vogel ha escrit en alemany les obres següents:

«Neukatalanische Studien», (Estudis sobre'l català modern) 1886.

«Führer durch Madrid» (Guia de Madrid) 1888.

«Der Nachmittagsunterricht» (Estudi de tarda) 1898.

«Der französische Unterricht» (Ensenyança del francès) 1902.

«Katalanische deutsche und Deutsche-katalanische» (Diccionari català-alemany alemany-català) 1911-1912.

«Literarhistorische und pädagogische Aufsätze» (Treballs literaris, històrics y pedagògics en diferents períodes de publicació).

«Rezensionen neusprachlicher Unterrichtswerke» (Compendis d'obres d'ensenyança de llengua moderna en revistes d'Educació y d'Instrucció en 1892).

En Vogel ha traduït al castellà les obres alemanyes següents:

«Hervogthoth», — Historia de l'Església 1889.

«Füllman Pesch», — Misteris o incògnites del mon, 1889-1892.

«V. Cathrein», — El Socialisme, 1891.

«M. Meschler», — Vida de Sant Lluís, Gonsaga, 1891-1905.

Traduït del castellà al alemany: Pedro Alarcon: «El escándalo» («D'Argemón»), 1905.

B. Galdós: «Halma», 1908.

Traduït del català al alemany: R. Casellas: «Els seus ferbstechs» («L'arxius Tots»), 1906.

V. Català: «Sofituts» («Sankt Pons»), 1910.

J. Pous y Pagés: «Revolta» («Gosi del Rebella»), 1911.

Y altres obres de diferents autors catalans.

Carles Ribà y Bracons
guanyador d'un premi creat pel Consistori

Jaume Bojill y Matas
guanyador de la Flor natural

«Dorcos del jovent de Catalunya venen a oferirhi les primeries de sos amors divins y humans; m'he arrapat, pera que tingué's temps de refredar-se'l vostre entusiasme, a miraments deguts a mos «Arrechs de catedral». Ja veyau que res s'hi ha valgut contra la vostra bondat, enginyosa a vèncer mon dubte ab armes que devien desarmar a tot altre més rebech y tossut que jo, qui sense anarhi ab mos peus, visch, de fa moltes anyades, ab el cap y el cor a Catalunya.

Mes, tor y haventme decidit a seguir vostra generosa crida, angunia d'una altra mena començava a torurar-me. Vos havia dit en aqua la nit inoblidable que la clau meua havia de servir a l'obra de bat a bat els jardins del esperit nacional del un y altre costat de la clau.

Mes, encomanantme el vostre entusiasme y arrebatantme la esperança a majors altures, vaig concebre un comubi del Geni alemany palesat en el tresor de la llengua, ab l'ànima catalana que veyia maldir pera palesar el sen en un esplet de flors y fruits, que ei no era encara ornament digno de tan xamosa noya, devia fer enrogir a qui, vell y tot, aspirés, anch que no fos a un cap de dit de la seva mà, que's deya ser més grega que tudescana...

Car no es cap minyó de sanch ardenta y sentiments tendres el Geni alemany. Sí que es immortal, com ho es, un cop nat, tot Geni nacional, però l'immortalitat no es fania de joventesa perennal. Ay de l'immortalitat del Geni alemany! Immortalitat plagada de decrepits vergonyosos de vell xaruch, fredolich, malganós! «Com ho fas, donchs, que visis encara? No era prou congouxa per escanyarte la que vas passar en aquell segle setzè, primavera lluminosa de tos cosins meridionals, quan totes les àl·lues menjaven de ton cos xacros, mentre's tos fills s'acanyaven en cavallacions buides y xorques? Com han pogut, no mes un segle més tard, sortir de tos flanchs esclanguits Lessing y Goethe, Kant y Beethoven, Görrer y Bismarck? Y omi goses ara mateix, erm de gracia y xop de tècnica y socialisme, dalintme pera besar l'ungla rosada del dit més petit de la publià més prometedora del mon sencer?»

Aixís temia que tingués que sentir a preguntar al Geni de mon poble al Geni,

Eduard Girbal Jaume
guanyador de l'Englantina d'or, proclamat Mestre en Gay Saber

Manel Folch y Torres
guanyador de la Viola d'or y d'argent

la nit d'un poble emmatllevar la llengua ferria dels llatins, y ses esposes, més heroiques si cap en l'humiliació, emprar la llengua dels francesos, llengua de tothom? Quina vergonya, barbotejar barroerament tot un poble durant dos segles...»

Va callar una breu estona'l Geni de mon poble, aclaparat de la tristor del record, mentre's jo acaritava sos genolls fets y cairuts. Y va llençar un sospir pregon y llarg y va continuar aixís com vos diré:

«Aleshores hi havia, llevat del tudesch, un sol altre Geni nacional al mon qui també hagués desaparellat l'ús de la ploma, y pera pendre part a la lluita dels esperits, tingués que recórrer a un idioma extrany: era'l Geni del poble català, ara petit y allavors gran, quans pensadors començaven a emmudir en el moment precís que per primera vegada la llengua catalana s'emmaridà, mitjançant el vocabulari de mon servent Hans Rosenbach de Perpinyà, ab la meua, encara forta y florida. Y ara — continuà'l Geni sense fer cas de l'emoçió que'm prenía ab aquest record — escolta humil y atent, que vaig a dirte'l secret íntim de mon viure. Els Genis de totes les altres nacions son fets com els primers homes de Plató, germà y germana units en un sol cos, d'hont surten serenament sense brutals estrenyiments ni violentes contorsions, els fruits harmoniosos de sos cervells may torbats per la tempesta de la passió! Sapigues, mon lleal servent, que visch separat de ma germana, un temps esposa meua; ella va fugir, després de donarme's únics fills que reconeixen ben meus, els Nibelungen, cap al imperi de la boira, hont varem conebrels. Sol y vem d'aleshores ensí, jo no puch treure ni flor ni fruit del esperit sense que alguna ànima condoluda de ma soletat me llenç un esguart pietós, deixantme mar entre sos fills algun que jo adopti y'l fassi meu y li ensenyi de parlar alemany, pera que m'emrahoni de mons que ignoro, hont a la seva vora la mar els hi guarda en son sifl moniment de totes les virtuts de cos y d'ànima. Ay del sol que sedueix

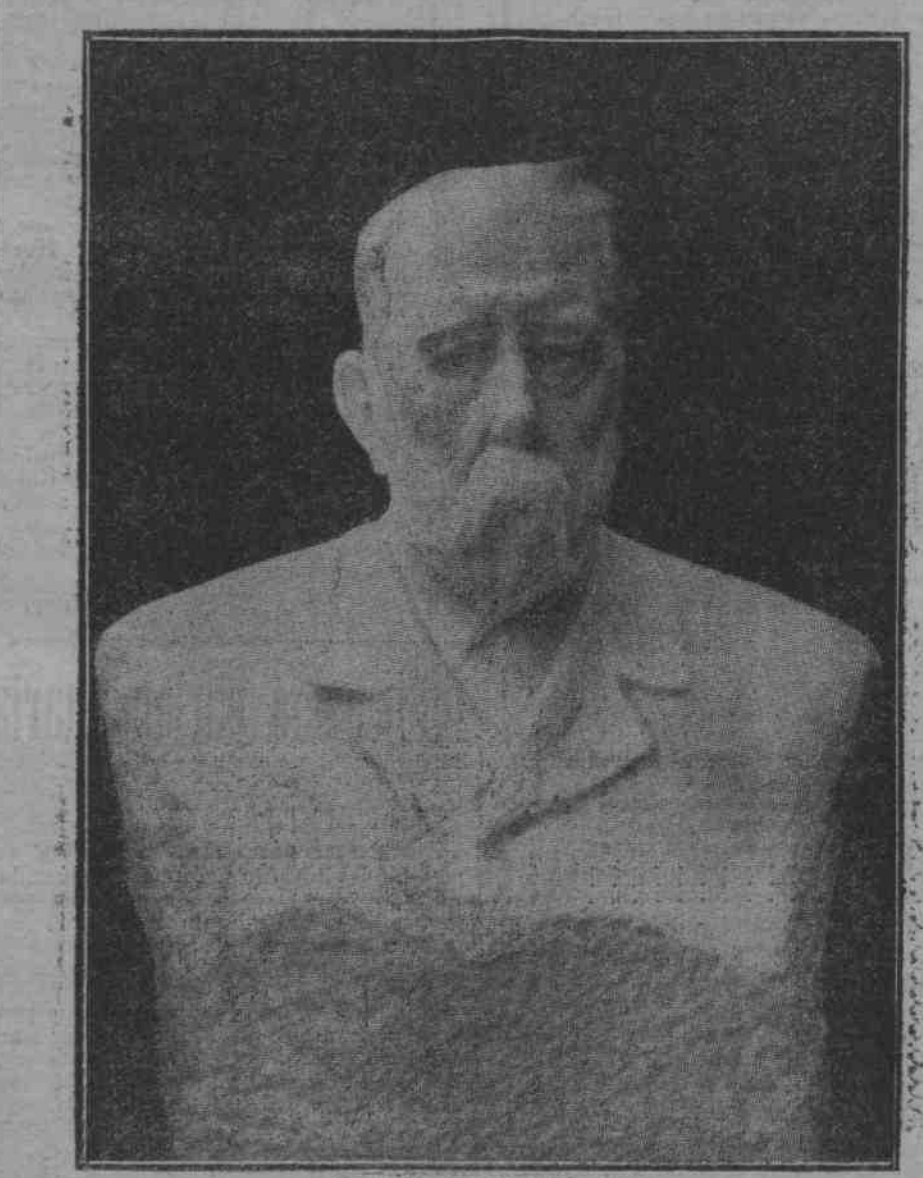

La senyoreta Maria dels Àngels Cerulla y Garullo
Reina de la Festa

esposa exida de la boira. Y si es que ara mateix molts dels meus se son tornats una altra vegada vers el Nord, talment pera retrobar aquella deslleial, van miserablement esgarriats... Jo no vull pas més fills de la boira... vull sol... vull mar!»

«Donchs si vinch a donarte sol, a donarte mar — vaig cridar jo, vostre servidor, aprofitant aquesta exclamació violenta del Geni — Allí tens a Catalunya, qui ha cridat a ton servent a qu'es bany en son sol y en sa mar. No sabs pas per ventura que Catalunya s'es estada adormant y aparellant com una nuvia frissosa de veure la fas enriolada de qui ha d'esser son espòs, durant vora d'un segle? No sé hont començar pera dirte ses bel·leses y ses ventajoses; mes totes se reduïxen a netedat y força: netedat del sentit, aborrit monstruositats romàntiques y força del voler intensiu, maldant pera fer viure, desemboçar, florir y fruitar no més els germes de sa raça desconsada de fa dos segles, y la força de son voler extensiu, brindantse generosa a fer viure y enfortir ab sa propria sava les demés regions del cos enravenat d'Espanya, y dalintse pera portar l'excés de vida que hi sent bategar en son si túrgit, an aquell continent tenebrós, que ja seria seu y ben seu de no haverse abandonat a n'allo que tu mateix, o mon Geni, hi malbarataves lo millor de tes forces, en baralles buides

quart pietós d'una ànima prou forta pera la compassió, jo sochi tan feble que, de no venir l'esguart rejoyenidor d'una ben madura y poixanta, no ferdre tan avat com tu t'ho imagines. Donchs, mon servent, si t'ha cridat la gent d'allí a conrear recorts y escalfar esperances, dexaten d'engrescar tos amichs ab comubis que tu t'has empecar sense atendre als pòchs anys de la nuvia y als molts del pretès nuvi. Anelles nupcials has volgut que's tornessin les claus que estas forjant; dexa tot mateix que s'guin claus y donat pressa d'enllestir l'altra, perquè se qu'hi tenen fretura. Y veuràs com l'ànima que m'ofereixes, s'anirà enfortint ab els fruits vells de mon verger, productes de ma ja passada segona joventesa. Y abans que prenguis la volada cap a la terra d'aquella bona gent, escolta mos desitjos. A tít desitjo no mes tants anys com te caldrà pera que vegis tornat fet y realitat allò que desitjo a Catalunya. Pux deus saber que un dia aixecaré mes mans sobre Catalunya: és aquell dia que l'esperit català informi sa constitució tota y innepert dins ses institucions totes; que ella mateixa regexi sos destins, dintre de l'unitat de la patria més ampla, obeint a la vet de sos ciutadans, tots, fins al més pobre, educats per emetella ab seny sense passió, que la disseni entre sos fills, si encara n'hi haguera, ja no sigui filla de l'enveja, sinó de la naturalesa

Bonet don Theodor Llorente
obra de Josep Arnaç, que s'ha inaugurat al Parch

la cadira presidencial, va repetir l'ovació.

La senyoreta Carulla vestia un riquíssim traje blanc, fet al taller de la senyora Tallada, i portava l'esquena mantellina que amuntava, per darrere, la seva bellesa. El doctor Vogel va proclamar la Reina, tal com es de costum, i el senyor Boffill i Matas va passar a llegir la poesia premiada.

La hermosa composició del nostre amic va ésser escoltada devotament i molt aplaudida.

El primer accésit a la Flor va ésser concedit a la composició «Cançó de la primavera», de la qual és autor el doctor Pere J. Bassegoda.

El segon accésit va ésser concedit a la poesia «Els vents d'Artemisa», de la qual és autor el doctor don Antoni Sans i Tallada.

El tercer accésit fou concedit al idili «La font que cantava», original del nostre bon amic i col·laborador el jove poeta don Antoni Martí i Montoya.

L'Englantina

L'Englantina's va concedir a la poesia «Espanya endins», que porta per lema «Oda a la tramuntana», i de la qual va resultar ésser-ne autor el lleure poeta don Eduard Giral i Jaume.

Aquest va llegir la composició, que va ésser interrompuda pels aplaudiments repetides vegades.

El primer accésit va concedir-se a la «Oració dels records», de la que n'és autor el jove Joan Arús i Colomer.

El segon accésit va obtenir-lo la poesia «Crepuscle», de la que n'és autor don Josep M.ª Tous i Mestre.

En Giral, Mestre

Ab la Englantina guanyada enguany, ha arribat el poeta en Giral i Jaume a la obtenció dels tres premis ordinariats que s'entreguen pels concursos de la «Mestral». Per lo qual el secretari del Consistori seguit la fórmula acostumada en demanar que se'l proclamés Mestre en Gay Sabat.

Y el Doctor Vogel va nomenar Mestre al nostre bon amic, don Eduard Giral i Jaume.

La Viola

La Viola d'or i argent va concedir-se a la bella poesia «Elogi d'una bona tressa», de la qual va resultar ésser autor el lleure poeta don Manuel Folch i Torres, el nom del qual va ser molt aplaudit.

Cridat per tres vegades i no presentant-se a recitar el premi, va llegir la composició el membre del Consistori don Xavier Gambús.

Primer accésit: Fou concedit a la composició «Enfilat de roses», de la que n'és autor don Josep M.ª Vidal i Portet.

Segon accésit: Va ésser concedit a la poesia titulada «Eufemisme», de la que n'és autor don Antoni Martí i Montoya.

Tercer accésit: Se concedí a la composició «La celestia Ametista». El seu autor és el nostre poeta i amic nostre don Josep Maria de Segarra i de Castellarnau.

La Copa

La Copa artística, premi a la prosa, va ésser concedida a la composició titulada «De la vida en Joan Franch», que porta per lema: «Com fallida esperança de l'amor».

Descoberta la plica corresponent el secretari va donar el nom de Carme Karr de Lasarte, i una sorollosa ovació va ressonar per la sala.

Una comissió del Consistori, presidida pel doctor Vogel, va anar a buscar a la eminent prosista i als aplaudiments se varen redoblar quan aquella, del braç del nostre professor, va pujar a l'estrada per recollir el premi.

El Consistori va pregar a la il·lustre publicista que dignés acceptar un lloch

a l'estrada presidencial. La senyora Karr va correspondre amablement a la invitació.

L'única accésit que's va concedir a l'esmentat premi va adjudicar-se a la composició «Com a tressa», de la qual va resultar ésser autor en Salvador Galmés i Sánchez.

Premis dels mantenedors

Els dos premis creats pels mantenedors varen concedir-se a traduccions. El primer premi va ésser adjudicat a la composició «De les georgiques de Virgili», de la qual n'és autor don Carlos Riba i Bracors. La lectura d'aquesta composició va ésser rebuda ab forts aplaudiments.

Se varen concedir tres accésits. El primer a la composició «Forasters», de la qual va resultar ésser autor don Ramon El Bassegoda.

El segon a la poesia «Elogi de Ovidi», de la qual és autor mossèn Jaume Barrera.

Y el tercer a una bella traducció dels «Himnes Eucàrístics», feta pel jove poeta en Josep Sala i Bonfill.

El segon premi dels mantenedors va adjudicar-se a don Ambrós Carrión, autor de la composició «Els tres himnes d'Eulòpi», i l'única accésit que's va concedí a la obra de don Xavier Carbó per una bella «Virgílica».

El senyor Carrión va llegir els seus himnes que mereixen aplaudiments. Així mateix foren aplaudits tots els autors que obtingueren accésits i que's presentaren. Varen deixar de fer-ho, únicament, el senyor Tous i Maroto i mossèn Jaume Barrera.

El premi Fastenrath

Com ja s'havia dit, enguany el premi creat per aquell gran catalanista que's deia Joan Fastenrath, va adjudicar-se a la preciosa novel·la catalana «Pilar Prima».

El nom del seu autor, l'eminent novel·lista don Narcís Oller, va ésser rebut per la selecta concurrència dels Jocs Florals ab un aplaudiment entusiàstic.

Va redoblar l'entusiasme quan el senyor Oller va presentar a la estrada presidencial.

En honor den Llorente

El senyor Alemany, secretari del Consistori, llegí uns quatrains recordant al que fou patriarca de les lletres valencianes i gran amic de Catalunya don Teodor Llorente. Y tot seguit, per expressa delegació del Consistori, un jove valencià llegí un tribut a la memòria d'aquell mestre i una de les seves darreres poesies.

Es un cant dedicat a la joventut. Son uns estrofes plenes de bondat pels poques joves, mereixent les simpaties i aplaudiments de tots els reunits.

El que les va llegir era president del Centre Valencianista.

En honor den Maragall

Y acabat l'homenatge al mestre de les lletres valencianes, seguí l'homenatge al nostre gran Maragall. L'encarregat de fer-ho era el nostre bon amic i company el distingit poeta don Joaquim Cabot i Rovira, membre de la Junta dels Jocs Florals.

El dignat diputat provincial recordà la figura del gran Maragall ab uns bel·les i breus paraules. Feu història dels premis que va obtenir en els Jocs Florals i posà de relleu lo que representava en la nostra terra el gran poeta, la mort del qual plorem encara. Y tot seguit va llegir «La Sardana».

Aquelles admirables estrofes den Maragall, dites d'aquella manera que ho sab fer en Cabot i Rovira, captivaren de debò als concurrents a la festa. Y cada fragment obtenia mostres d'aprovació i cada estrofa un aplaudiment, i quan la lectura va ésser feta, els aplaudiments se convertiren en ovació immensa.

El senyor Cabot i Rovira va haver-se d'aixecar repetides vegades per correspondre als aplaudiments.

Discurs de gracies

El vocal del Consistori don Miquel Roger i Crosa va llegir el discurs de remerciament.

Es una pàgina plena de sentiment patriòtic i fon llegida ab valenta emoció. Els principals paràgrafs foren aplaudits.

Acabament

L'alcalde senyor Sostres va dir les paraules de consuetud i la festa va donar-se per acabada. Y del braç del representant de la ciutat va baixar del seu tronó la bella Reina de la Festa, mentre la banda municipal executava la marxa del Rey Joan, quines estrofes se confonien ab les de «Els Segadors» que cantaven alguns dels concurrents entre visques a Catalunya.

Y les autoritats i el públic anava sortint del local compassadament i tot-hom se disposava a anar al Parc per associar al homenatge que's lliurava als catalans dedicaven a la memòria den Llorente.

Un aplèch de joves entusiastes varen quedar-se al portal del Palau de la Música Catalana, i anava repetint les estrofes de «Els Segadors». Un altre aplèch de joves, pertanyents al Centre Valencianista, s'organitzaven per portar en corporació, al peu del monument al seu il·lustre compatriota, una riquíssima corona de flors ab una sentida dedicatòria.

Cap al Parc

Y mentre la Banda Municipal anava tocant altres marxes i els joves cantaven «Els Segadors», va organitzar-se la comitiva oficial, dirigint-se tots junts cap al Parc. Al cotxe de l'alcalde hi anava la Reina acompanyada de l'alcalde.

Quan la comitiva passava pel carrer de Trafalgar, a invitació dels diputats i regidors, va ésser colocada en un dels landós la hermosa corona que's valencians dedicaven an en Llorente.

Davant de la estatua den Rafael de Casanova se varen cantar novament «Els Segadors» i se donaren alguns visques.

El bust den Llorente

Està posat, com ja varem dir, entrellat del Parc i l'edifici denominat Palau del Governador de la Ciutatella i a la vista del bust den Vilanova.

A les 6.15 arribava la comitiva en llarga curia de cotxes i precedida dels municipals de cavall. Pel anomenat espai dels ciclistes se dirigí a peu la comitiva cap a la plaça on hi ha el bust, que estava cubert ab la bandera catalana.

La Reina de la Festa, que anava de braçet ab l'alcalde, presidí l'acte, acompanyant-la el doctor Vogel i el senyor Sostres.

Era de remarcar la presència d'una nombrosa comissió del Centre Regional Valencianista, portador d'una gran corona de fulles i flors naturals ab cintes de les quatre barres ab una dedicatòria. Els valencians donaren molts visques a Catalunya i a València.

El senyor Matheu, del comitè executor del monument, feu entrega al Ajuntament com a representant de la ciutat.

Desde la mort den Llorente—diguem—s'incia l'idea de aixecar un monument al gran poeta, idea que sortí al ensemple d'uns quants amics i del Ajuntament, i d'aquests dos impulsos en resultà aquest monument que avuy entreguem a la ciutat.

Ens impulsà a tributar aquest recort, un motiu de simpatia al que fou escriptor i periodista eminent, però, més que això, fou el poeta de València, el qui desde sa joventut, rendí homenatge al idioma patri, el qui al fundarse a Barcelona els Jocs Florals, fundava també els Jocs Florals de València, el qui escrigué «La Barcena», «El Rosari de la viuda» i altres obres en les que hi palpitava l'ànima valenciana, el qui's pot

dir que escribia sempre de cara a Catalunya, de cara a Barcelona.

El mateix ho digné així en sos darrers dies. Y per això li rendim aquest tribut, com apòstol que fou del seu idioma.

En aquest Parc hi tenen dedicats monuments les summitats de la literatura catalana, en Milla, en Balaguer, en Vilanova; aquí n'hi té l'Aguiló, el gran escriptor mallorquí; ara n'hi té en Llorente, el gran poeta valencià. Això té la seva importància: això vol dir que nostra ciutat així com recull totes aquestes iniciatives, així com sol ser anomenada cap i casal de Catalunya, també podrà ser anomenada cap i casal de totes les terres de parla catalana.

Al senyor Matheu contestà el senyor Sostres.

Com a alcalde i en nom del Ajuntament, tinc l'alta honra de rebre el bust aixecat al gran poeta valencià pel entusiasme popular. Dona caràcter a aquest acte, la presència dels elements que integren el renaixement literari, la del il·lustre doctor Vogel, vingut expressament de terra llunyana, la del angel de bellesa i de virtut, que's presideix i que ve a posar la corona en aquest acte.

L'alcalde no sabia què dir en aquest acte, si no li donéssim tema la poesia den Llorente llegida als Jocs Florals. En Llorente tan era català com valencià; cantava sempre la Fé, la Patria i l'Amor, i d'aquí que estigué justificadíssim l'erecció del monument al qual sempre fou un poeta, al qui sempre cantà aquests sentiments grans, immensos, que no tenen límit.

Barcelona rebé un monument que no sols és un recort al poeta, sinó un símbol, perquè ens sembla sentir la veu den Llorente que diu: imitemu, cantem ab intensitat la Fé, la Patria, l'Amor, i voreu aixecar una Barcelona potent, regada i confortada ab l'amor de les demés regions. Y un dia, en l'esdevenir, aquesta pedra cobrirà vida i dirà: vos agraïeu el bust, però més vos agraïeu que, imitant-me a mi i a l'aprent de mi, haguessis estimat a tots i a tots vos hagués estimat.

Un altre parlament foren aplaudidíssims.

Se dona compte de telegrams del «Lat-Penat» i del Círcol de Belles Arts de València adherint-se al acte, i de la família den Llorente, participant que un obstacle imprevist l'havia privada d'assistir al acte.

A continuació, la Reina descorre la bandera i apareix el bust, mentre la gran gentada esclatà en aplaudiments, els valencians donen visques a Barcelona i a València i la banda municipal dona al aire una bella tocat.

Els valencians posen l'hermosa corona al sòcol; la comitiva's retira entre grans aplaudiments, i la colla de joves que l'havien seguida desde'l Palau de la Música Catalana cantant «Els Segadors», repren el cant i els visques. Alguns dels manifestants aprofiten l'ocasió per fer una mica de brometa, barrejant ab els crits de «Visca Catalunya!» alguns expressos sarcònics, el bon gust de les quals és apreciat degudament.

Més tard, una secció del grup al·ludit se dirigí al davant de la nostra Redacció, s'hi estacionà, cantà «Els Segadors» durant un parell de minuts, xiulant durant un parell de segons y's disol pacíficament.

Segons «El Poble Català» d'avuy, alguns dels manifestants que venien de LA VEU, se varen dirigir a l'aplaudir i bon nombre d'ells feren una visita a la seva redacció per felicitar-la. Sobre els comentaris.

Impresió

Han passat uns altres Jocs Florals; ha passat una altra festa major de les lletres catalanes. Feia bé de veure ahir, la gran sala de l'Orfó; i feia bé de

sentir la parla catalana, modulada per un sabí vingut de terres de cap al Nord en emboscada de cultura, ara per un germà de València o de Mallorca. En els Jocs Florals d'ahir, un hom li podia sentir flaire de totes les èpoques de la nostra història, desde's temps primitius a l'actual renaixença. Y tan aviat els poemes es recordaven la Grecia i la Roma clàssiques, com la veu den Vogel ens feya pensar ab aquelles lleugeres septentrionals que varen donar caràcter i deixar sanch de la seva en un bell troc del nostre terra. Y després se'ns parlava de la gloriosa Catalunya mitjval, il·lustrada pels grans comtes i reis de la Corona aragonesa; y finalment se'ns presentava la Catalunya renaixença d'avuy, ab les institucions culturals que s'hi van fent fortes i que han de ser la gloria i l'orgull més lleítim de la Catalunya de demà.

Després el cant dels «Segadors» ens va recordar encara una altra època de la nostra història: aquella que va acabar ab la pèrdua per Catalunya de la seva personalitat. Però entrem cant dels «Segadors», surava de temps en temps un crit que confortava:

«Visca Catalunya!»

Oh, sí, que visca sempre. Y que les institucions que ara s'hi inicien i hi neixen i hi creixen, se fassin cada més fortes, per honor seu i dels homes que les creen i les fecunden ab llur esforç perseverant.

Però, veusquí que, en sent al carrer i al dirigim cap al Parc per inaugurar el bust den Llorente i al ser al volt del monument i al pendre comiat, varem poder observar que'l grup que cantava i victorejava, ho feya cabalment i d'una manera ostensible en contra dels homes que han mantingut viu l'esperit de la terra.

Quant llarg temps, hagi passat lo que hagi volgut, els segadors hauran de continuar cantant i victorejant. No's parlava del problema català y les estridències no podien esbollar cap bona obra. Però ara que torna a plantejarse'l problema, ara que es viu i ben viu, els ve la fractura de cridar cabalment contra'ls homes que han conegut fer-lo viure. Veusquí un cas de responsabilitat ben manifesta pels culpables de l'educació d'una part del nostre jovent.

El crit de «Visca Catalunya!» era llenat contra'ls que may han deixat de sentirlo i sempre han treballat per donar-li efectivitat.

«Visca Catalunya!» Y ho cridaven gents que s'han deixat pendre la personalitat de catalans per deixatarse en el conglomerat republicà-socialista que se'ls ha engol·lit. Y ab els correlacionaris den Pèrrez Caldas, den Pau Iglesias i den Melquíades Alvarez, hi feyen chor alguns elements nous de la vella Unió Catalana.

Per això venia a tom el fet que retreya tot anant pel Parc un dels nostres homes, que era diputat quan va iniciar-se'l grandios moviment de la Solidaritat Catalana.

Això d'avuy—deya—me recorda aquell dia en que, a Madrid, després d'un discurs den Melquíades Alvarez al Congrés, ens cridaven «Viva España!» en el mateix sentit i igual intent ab que avuy els correlacionaris d'aquell mateix senyor ens criden «Visca Catalunya!»

El sopar

Seguint la tradicional costum, poetes i literats se varen reunir per celebrar la festa dels Jocs Florals.

El sopar dels Jocs, com vulgarment se l'anomena, es tots els anys un digno coronament de la festa de la tarda; es, mullor dit, un complement de la Festa Major de les lletres catalanes.

Enguany, com l'anterior, el sopar va celebrarse a cànt Martiní.

Els comensals eren els senyors Pírozzi, Angel Guimerà, Martí i Montoya, Pere Bassegoda, Bonaventura Bassegoda, Joan Alcover, Miquel dels Sants Olib.

ver, Puiguet, Joan Maria Guasch, Casades i Gramates, Puig, Cabot i Rovira, doctor Lloerhiat Vogel, Joan Perpinà, Segalà, Boffill i Matas, Segarra, Xavier Gambús, Costa i Dons, Sala i Bonfill, Millet i Millet, Colomer, Roger, Giral i Jaume, Martí i Julià, Mora, Folguera i Durán, Alemany i Borràs, Maluquer, Salvador, Francesch Mathieu, Serra, i Pagès, Conrat Roure, Pere Coll, Coll nolla, Gomis, Narcís Oller, Ramon Bonsegoda i Miquel i Planas.

Voltejats dels membres del Consistori i dels mestres, ocupaven les dues presidències de la taula el doctor Eberhart Vogel i don Joaquim Cabot i Rovira.

Abans de començar el sopar se va acordar dirigir un expressiu telegrama de salutació a la esposa del doctor Vogel comunicant-li de pas l'èxit obtingut per l'eminent professor en la festa de les lletres catalanes. Aquest telegrama que's va expedir ahir nit va signat pels tots els membres del Consistori.

També's va donar compte d'un telegrama dels deixebles del doctor Vogel en el qual, donant una prova d'afecte al seu il·lustre professor, remerciaven el obsequi ab que se'l distingí a Catalunya, y per últim se llegí una adhesió calurosa del canonge Colléll lamentant-se de no poder assistir a la festa per poder abraçar a tots els companys y molt en particular al president del Consistori doctor Vogel.

Y aplaudint el sopar y va seguir ab aquella simplicitat els bel·leses que varen adherir tots els comensals. Y després de brindar en Bassegoda i més tard en Martí i Montoya va llegir la seva poesia «La font que cantava»; y tots els concurrents la varen aplaudir fortament y el jove poeta se va veure obligat a llegir-la novament i aleshores totes les mans varen juntarse per ovacionarlo.

En Josep Maria de Segarra va llegir també la poesia que li havia sigut premiada en la festa dels Jocs, y tots els comensals presten als bel·leses que conté ab forts aplaudiments. En Folguera i Durán va llegir uns estrofes del senyor Arús, de qual jove va fer grans elogis, y després en Maluquer y en Conrat Roure pronunciaren eloqüents brindis, tenint abducs paraules d'afecte pels Jocs Florals.

En Bonaventura Bassegoda va llegir uns sonets originals del seu germà Pere, y el nostre company Boffill i Matas, a prechs dels concurrents, va donar a conèixer uns pulcherrims poemes, començats indecides que foren molt aplaudits, com així mateix ho foren les poesies que va llegir el nostre Mestre en Gay Sabat senyor Giral i Jaume, entre les quals hi figuraven els «Goigs en llor de Madona Carolina».

Y la festa va continuar encara. El Mestre Joan Maria Guasch va llegir tres preciosos sonets; en Sala Bonfill una bonica poesia i en Xavier Gambús, després d'haver llegit una composició den Matheu, va donar a conèixer poesia original.

Més tard, en Martí i Montoya va dir bellament unes notes dedicades a la seva estimada, i en Segarra va llegir una composició del Mestre Alcover. Aquest, a prechs dels reunits, va llegir també una poesia que fou molt celebrada. En Perpinà i d'Alvarez varen llegir també poesies originals, y per últim en Vogel va donar a conèixer la traducció alemanya de «La vaca cega del nostre platja Maragall».

Y així va continuar la festa fins a primera hora de la matinada i tots els comensals varen sortir ben complacuts del acte.

Avisos

Se necessita un delinquant

que, ademés del dibuix geomètric i l'ús a escola, coneixi el dibuix decoratiu. Preferible hauria de tenir a les ordres d'algún arquitecte. Dirigir les sol·licitats a: J. G. V. Rambla Centre, 37, Anicó, indicant estat, referències, nom i domicili.

A MONTSERRAT

demana l'Hotel-Restaurant COLONIA PUIG, l'automòbil el traslladarà en vuit minuts, habitacions separades per parells un dia o dos. — Retorn de primer ordre, però bodes hi ha un sol especial independent, ab piano i gramòfon.

Pisos completament amoblats i proveïts de tot lo necessari, per molts o poca família, hi ha aigua calenta i llum a totes les habitacions, ab llòggers per dies, per setmanes, per anys. — El restaurant i casa d'estar rodejats de bosch, hi ha riques fonts, sala de lectura, sala de billar, sala de treball; bona altura, 600 metres sobre'l nivell del mar; quatró de banys, laboratori fotogràfic. — Se reben totes les sol·licituds i tota mena de detalls en la fotografia J. L. PUIG, carrer de Pelajo, 30, principal.

Arrendaments

Quadres ab forma matriu elèctrica, a per arrendar, a Santa. Ral·la, Corta, 60, magatzem, dreta.

Compres

Alhajes or, plata, platí, monedes segons preus molt alts, carrer Cardener, 40, número 6, botiga, Xavier Nuñez.

Anuncis

Més de 4000 persones poden justificar avuy la perfecció ab que aquesta casa fa l'examen de la vista per l'aplicació de lentils o cilindres. Si vostè té alguna dificultat als òrgans visuals, vagi totesvegades a la

La Optica Medical

shot, ab especials matemàtiques, se li dirà el deu o no portar lentils, sentint aquesta operació completament GRATIS.

Fabricació de cristalls i montures de totes classes, segons prescripció dels doctors oculistes. Venda d'oculistes de biconcaves prismàtiques i altres classes, sempre dels més avançats sistemes, y tot lo que a la optica se refereix.

Boqueria, 22-cantó Raurich

Vendes

A PLASSOS MOBLES SILLERES LAMPARAS, etc. — Sant Pau, núm. 51.

MOBLES DE A DIRAT

— Exposició permanent. — DORMITORS — SALONS — MENADORS, DESPATXOS, etc. — Especialitat en els d'estil anglès. Mendizábal, 35 y 30, y St. Pau, 50, 51.

EMPRESA DE POMPES FÚNEBRES

LA EGIPCIA

Societat Anònima

La més important d'Espanya, 30 sucursals ab telefon. Central, Pelajo, 44, telèf. 1113.

Important: LA EGIPCIA és l'única fàbrica que posseeix Cambra de Desinfecció, no servint cap article sense que sigui prèviament desinfectat. — NOTA: Esmerat y ràpid servey tant en la capital com fora d'ella.

Rotlos de Música

PIANOLAS
Pianos combinats se venen y LLOGUEN

Carrer d'Arbau, núm. 1
MAGATZEM DE PIANOS

Mobles de Jorba

Exposició de totes classes en son grans magatzem y taller, Hospital, 101.

PIANO

de sala y estudi, molt ventutós — Santa Lúcia, 2, 1er

Mobles Higiénichs de JONCH ESMALTAT "ROTON"

Fàbrica sense sucursal PASSEIG DE GRACIA, 115. — BARCELONA

MRDALLER: de Bronze. — Madrid 100

Fàbrica sense sucursal PASSEIG DE GRACIA, 115. — BARCELONA

Fàbrica de Flors, Gorones y Plantes

Antonia Garsa, — C. COSTA, — Alia, 12 y 13, pral

BOMBES

«SERIALS», El més alt premi Exposició Roma 1912. Patentades per tota mena d'usos. Sense pit, sense ni cap. Son les més fortes y de més gran rendiment, segons tècnics y consumidors. No poden descompondre's. Abonomia de forces subterranies sistemes de 1/2, 1/4, 1/8, 1/16, 1/32, 1/64, 1/128, 1/256, 1/512, 1/1024, 1/2048, 1/4096, 1/8192, 1/16384, 1/32768, 1/65536, 1/131072, 1/262144, 1/524288, 1/1048576, 1/2097152, 1/4194304, 1/8388608, 1/16777216, 1/33554432, 1/67108864, 1/134217728, 1/268435456, 1/536870912, 1/1073741824, 1/2147483648, 1/4294967296, 1/8589

Fulla Agrícola de LA VEU

Articles doctrinals, notes tècniques, informacions comercials, cotisacions de mercats del país y extranger, notícies útils y demés d'interès pera la pagesia catalana

279

El Curt-nuat o rebordament dels ceps

II

Un viticultor tan entès com en Costa y Floret opinava que l'excés d'adobs nitrogenats predisposava als ceps a contractar la malaltia del curt-nuat. Fundava aquesta opinió ab lo que vegé succeir en les vinyes de sa finca de Saint Adriu, que més malaltes s'anaven tornant com majors eren les quantitats de matèries orgàniques que s'hi enterraven. Quan canvià el sistema de fertilització, donant preferència als adobs fosfatats y potàssics sobre els nitrogenats, fou quan logrà destruir la malaltia, al temps que retornava la fertilitat als ceps infructífers. En vista d'això, deya en Costa y Floret, que'l curt-nuat no era més que'l resultat d'una alimentació anormal nitrogenada, agravada per una absorció insuficient de principis minerals. Fundant-se en aquests principis, feya esparramar sobre els pampols, durant el curs de la vegetació, guix fosfatat en pols, y al temps d'adobar, usava fórmules molt carregades d'àcid fosfòric y de sals potàssiques, ab lo que aixís pogué tornar sans els seus malaltes y ferils fructífers.

Entre altres casos que cita, para corroborar la seva opinió, refereix el d'un carnicer veí seu, que adobava llur vinya ab les despulles de la carnicaria, y, contra lo que era de creure, aqueixa vinya no invadí de ceps curt-nuats; no logrant reposar al estat normal fins que va seguir el procediment de Saint Adriu: usar molts adobs fosfo-potàssics y restringir els nitrogenats.

El conegut y estudiat professor de la Escola de Montpellier, M. Ravaz, té danyos dedicats a la observació de la especial degeneració dels ceps curt-nuats y pensa que aquesta afecció es produïda per les gelades tardanes que desorganitzen les cèl·lules de les ymes, fent sentir els efectes en les vegetacions ulteriors. Pera prevenir en lo possible tal desorganització, aconsella cobrir les noques exposades a gelarse, ab bous formigueres de terra que tapin y resguardin els ceps y els burrons y tampoc el posar en pràctica tots els medis para que la vegetació s'acceleri, de manera que abans del temps normal les pampolades prenguin el color propi que buenen a la tardor; y d'aquest intent senyala l'influència que exerceixen els superfosfats, les escories de desfosforització, y, sobretot, les sals calcàries, per alograr aquell objecte.

No tots els que s'han ocupat d'aquesta malaltia l'atribueixen a causes purament d'ordre físich; puix, entre altres, en Foex, Viala, Couderc, Maugon, Prilleux y De la Croix, creuen que aqueixa s'origina per l'infecció de micro-organismes patològics, o de certes bacteries que s'introdueixen en les llagues de llevades de la poda, y que van extenent-se en l'interior dels teixits fins a guanyar, ab el temps, tota la soca. Un opinió d'aquesta, la malaltia fóra contagiosa y podria ser transmesa, ja ab els aixats procedents de peus malalts, ja fins ab els instruments de poda o empèst que s'haguessin usat al operar an aqueixos.

De les observacions d'alguns dels anomenats observadors, sembla despendre que en els ceps malalts, s'observen en el microscopi els teixits immediats a les llevades de la poda, s'hi desdixen uns focs circulars entre l'escorça y la mèdula, que van extenent-se mes o menys. En aqueixos indrets s'hi venen també certes produccions de matèries gomoses més o menys abundants. Aquests caràcters han fet que uns donessin a la malaltia els noms de «gomoses» y altres de «gelivores» y també de «dardroses», com en Couderc.

En Foex y en Viala, diuen que's dona el cas de que'ls ceps atacats pel curt-nuat, tenen els serments coberts de excreccions y fins llagues, semblants a les que's produïxen en les llagues de la que's convé, y en una soca atacada s'hi poden notar uns taques fosques que s'extenen al interior dels mateixos, ab producció de matèries gomoses, que en alguns casos son tan abundants que ab un vidre d'aument se venen afuir per les llevades.

La producció d'aquestes matèries per si soles no caracteritzaria el curt-nuat, puix també els ceps sans excreten tristes pegats gomosos. Lo que'l permet reconèixer, son les taques fosques en els teixits, el debilitament progressiu dels brots y el poch desenvollop de les arrels.

Que'ls organismes microscòpics dels ceps malalts, siguin o no la causa del curt-nuat, es lo que estava fins ara per aclarir, mes d'aqueu endavant ja no hi haurà aquest dubte. La memòria de Llaurens de Petri, enyorat pel Govern finlès a Sidià, pera l'estudi en aqueixa illa del «Poncet», ha vingut a aclarir la qüestió.

En aqueixa s'afirma que'ls òrgans exteriors dels ceps afectats per aqueixa malaltia, constantment presenten senyals que falten als ceps bons, o siguin uns cordons solts entre les cèl·lules que les travessen y que may se troben en els teixits fillosos, ni podrits, ni en els exemplars fets d'infinita o malaltissos per altres causes.

El doctor Petri diu que'l «cort-nuat» es una forma de raquitisme progressiu, que lo mateix ataca als ceps americans que als europeus; que'ls aixats provinents de ceps malalts, poden transmetre la malaltia als seus descendents, y que les espècies americanes son menys resistents al raquit que les viníferes.

Com a medi preventiu pera evitar la malaltia aconsella una rigorosa tria dels peus mares, ab l'objecte de que'ls serments que's troguin ja para arrelar ja para servir d'aixats, procedixin de peus sans, puix de no tenir aquestes precaucions, la malaltia es propaga.

Concedida la causa d'aquesta y els medis de poderla prevenir, sols ens falta fer conèixer els procediments de curació y fins, si pot ser, curació, ab que ho intentarem pròximament.

Rafel MIR Y DEAS.

Sant Sadurn de Noya.

Adobs Espinás

Ramón Centre, 37. — Alfrida de Sans

Al entorn de l'Assamblea dels Vinyaters

L'aigualliment del most

La campanya que desde les planes de aquesta «Fulla Agrícola» estan fent alguns senyors, a favor de l'adició d'aigua als mostos pera que puguin tenir bona fermentació, sense deixar traces de sucre als vins que d'ells se'n deriven, m'ha impulsat a dir quelcom pera demostrar l'error en que estan.

Conch bastant aquella part del Penadès que, segons d'un dels articles de referència, «troven aquest any dificultats molt grosses para tirar el seu vi al comerç y fan deutes rumbosos després d'haver perdut molta riquesa en sa elaboració y en honor a la veritat, doch dir que'ls casos que cita han de ser un excepció, que deu limitar-se a tres o quatre d'un sol poble. Lo que en realitat se troba, es alguns vins manlits, degut a un ferment que viu a expenses de la ignorancia del vinyater, ja que fent l'adició d'aigua al most, com tot hom deuria saber, s'evidencia aqueixa mal, després incurable.

L'estudi d'alguns autors moderns d'enologia me permet fer de la manera més categòrica l'afirmació de que poc o gens fins completament seclis, procedents de mostos molt rics en sucre sense adició d'aigua.

Mrs. Jacquenot y H. Allot en sa important obra «La Vinification moderne» diuen, al ocuparse de les fermentacions: «En regions calentes com el Midi, l'Algeria, Espanya, Italia, etc., que hi ha ocasions que els mostos tenen gran quantitat de sucre, la fermentació s'efectua difícilment perque'l sucre a fortes dosis obra com a antipèstic. De tots modos quan hi ha rahons per desitjar un vi d'alta graduació, bastarà efectuar la fermentació baix la influencia de la llevadura especial alcohololadora, empleada a altes dosis y se podrà també obtenir la fermentació completa y la desaparició total del sucre, encara que's tracti de vins de 15% d'alcohol».

Sols aconsellen l'adició d'aigua en el cas de voler fer un vi de baixa graduació y de mitjana qualitat, però may com a unich recurs para desdoblar completament tot el sucre. Una prova més de que als citats autors no's fa por traslladar el sucre dels mostos molt rics, es lo que diuen al següent capítol: «Al procediment para l'adició de llevadura seleccionada y d'una sobada de metabolisme de potassa y les veremes a encurar, quan aqueixes deuen produir uns de 11 a 16% d'alcohol».

M. E. Chancrin, en sa moderna obra «Le vin», procedes moderns de preparació, d'amelloració y de conservació, diu lo següent: «L'excés de sucre en un most pot ésser perjudicial al vi que'l prové. En efecte, la fermentació del líquid es para quan la proporció del sucre alcanza una certa xifra. El sucre no descompost pot allavors servir d'aliment a un gran nombre de micro-organismes (ferments de malalties). A França, l'excés de sucre es un cas bastant raro. Abans se remeyava pel monillatge, ara privat per la llei. Actualment, s'obté la transformació completa del sucre impelint la elevació de la temperatura de fermentació, refrescant y airejant el most (empleen també les llevadures seleccionades). Quan la verema es massa madura, no es pas l'excés de sucre lo que s'ha de temer y lo que's té de fer desaparèixer es l'insuficiència de l'acidessa. Se corregeix el most augmentant la seva acidessa».

En altre lloch de la mateixa obra, s'hi troba, al parlar de la malaltia incurable de la manita, lo que segueix: «Pera evitar el desenvollop del ferment maníftic, n'hi ha prou ab impedir l'elevació de la temperatura en el cop, a més de 36 o 37°, refrescant el most per un procediment qualsevol. Al mateix temps se pot alçar l'acidessa dels mostos per adició de 20 a 50 grams d'àcid tartàric per hectòlitre. El ferment maníftic no's desenvollopà pas en els mostos en que l'acidessa es superior a 10 o 11 grams per litre (expressada en àcid tartàric)».

La casa Cerdà, Ros y Companyia, de Vilafra de Penadès, ha publicat una obra molt senzilla y ben feta, titulada «Guia práctica de vinificación moderna», que vé a ésser una recopilació molt condensada de lo que sobre aqueixa matèria han dit els primers enòlegs estrangers y nacionals — entre'ls quals hi figuren els noms de Cristòfol Mestre, M. Raventos y J. Ros y Güell — y al descriure la «vinificación de vius madurats», diu lo següent: «En estas vias la adició llesta 4 su mínimo y en cambio el azúcar se halla en alto grado de concentración, resultando, pues, no hallarse estos dos componentes en las proporciones más adecuadas para una buena vinificación».

«La mezcla con zumo de uvas verdes ó las adiciones de ácido tartárico suplen aquella deficiencia».

«Tratándose de mostos muy azucarados, será muy conveniente para conseguir la total transformación del azúcar en alcohol, la adición de levaduras alcoholizantes, simultáneamente con la de fosfato amónico».

«Una bien entendida aireación contribuirá también al desarrollo de la levadura y a que sea completa la fermentación, con todo lo cual se evitará que queden dulzanos estos vinos, defecto que más tarde puede dar lugar a la enfermedad maníftica de naturaleza incurable».

«Y finalmente, el tanfado, a razón de 19 a 25 gramos por hectòlitro, contribuirá eficazmente a su pronta clarificación».

«He copiat tot el capítol perque, essent una casa del nostre país y conecedora dels mostos y vins d'aquexa comarca, per dedicarse als seus anàlisis, he cregut que seria autoritat en la matèria».

M. J. J. Wholhuiter, president de la «Société Viticole d'Alsace», a Alger, al explicar els sistemes de vinificació en aquell domini, diu: «A l'Algeria, com en tots els països calents, se troba'l viticultor a l'època de les veremes, en presència de calors ab freqüència excessiva, que fan difícil una vinificació regular. L'alta temperatura del clima algeri en el moment de les veremes es tant perjudicial a una bona fermentació com més rics en sucre es el most, del qual s'ha d'afegir una gran quantitat de sucre i de la qual els poques deuen estar tots contents, perque es una prova de la presència de les qualitats necessàries a la producció d'un vi ric en alcohol y en color, vé, precisament ab el calor ambiental a ésser un obstacle més para la marxa normal y l'acabament perfecte de la fermentació. En efecte, es sabut que, com més sucra es un most, més la temperatura tendrà tendència a alçar-se durant les fermentacions».

Tots els que s'han ocupat d'aquesta qüestió, forçosament han tingut d'estudiar y ensayar una pla de medis, més o menys enganyosos y pràctics para disminuir, per medi de la refrigeració del most l'excés de temperatura y permetre dirigir bé la fermentació y serne amos fins a portarla a bon terme».

Donchs, malgrat aqueixos grans inconvenients, Mr. Wholhuiter no ha pensat may, aixís se dedueix ben clar del seu treball, a afegir una sola gota d'aigua als mostos, para que poguessin fermentar bé, sino que ha buscat la manera de rebaixar la temperatura de les fermentacions para que, tenint força y vida, les llevadures poguessin transformar tot el sucre del most.

M. Martinod, al explicar la manera com deuen tractarse les veremes, para que tinguin bona fermentació, un dels consells que dona es: «La refrigeració previa de la verema en els països calents y tampoch diu res de l'adició de l'aigua».

MM. E. Dupont y J. Ventre, en «L'Acide sulfureux en vinification et plus particulièrement dans la fabrication des vins rouges», ens diuen: «A part de l'alteració de la verema, una altra circumstancia desfavorable per acceptar encara l'adició beneficiosa de l'àcid sulfuri».

Es sabut de quina manera les altes temperatures, tan freqüents en els països calents en el moment de la vinificació, a l'Algeria particularment, augmenten les dificultats de la fermentació y tendeixen a disminuir la qualitat dels vins. Elles favoreixen, en efecte, en detriment de la llevadura alcohololadora, el desenvollop de germes de malalties notablement de ferment maníftic.

El retràs que porta pel començament de la fermentació l'àcid sulfuri y la disminució subsegüent de la seva activitat,

La edad del cavall per les dents

Molt se parla de la bondat del procediment de conèixer, ab les dents d'un cavall, la seva edat, però molts son els qui s'equivocuen, y avuy acudim nosaltres al seu assuïl, publicant un gravat, ab explicacions, ab lo qual se podrà bona base para solucionar el problema de averiguar l'edat dels cavalls per la seva dentadura.

Durant els primers 10 mesos de la vida d'un poltre, apareixen els incisius provisionals (figura 0). Apart d'aquest detall, se coneix que un poltre no té encara un any, per la seva cua llanuda.

Els incisius son completats a l'any, però presenten diferències ab els de poltres de dos anys. Quan tenen un any, gairebé no hi ha desgast y estan molt units (figura 1).

Als dos anys, la part de dintre de les dues dents incisives extremes, s'ha

mentres no hagin passat dels sis anys, sense que vulguem dir que, devegades, no's trenquen les regles establertes, bé per causes naturals, bé per l'artifici.

Així, per exemple, s'ha donat el cas d'arrancarse d'un cavall de quatre anys els últims incisius de lle, pera fer avençar la creixença dels permanents y simular quel cavall, en lloch de quatre anys, ne té cinch; però, en aquest y altres casos, fixant-se bé's descobren certes anormalitats, tals com distàncies irregulars en les dents; l'esmal de les dents fetes nàixer, diriem, per força, y diferent que si hagués aparegut naturalment, etc.

Un cop el cavall ha passat dels sis anys, es més difícil conèixer la seva edat, fent-se més precis observar, ademés de la forma de les dents, l'estat de les matèries de que's componen, o sigui l'esmal y l'interior de la dent, que es tou.

Fins als sis anys, la superfície de les dents, es irregular; ab sis anys, comença a esbarrarse les irregularitats en les dents centrals; als set, s'han esbarrat y comencen a esbarrarse en les

desenvollop; les dents centrals tenen senyals marcades de desgast, y totes semblen quelcom més reduïdes que a l'any d'edat. Estàn una mica apartades de la base, per causa del creixement de la barra (figura 2).

Hi ha qui ha confós l'edat de dos anys ab la de cinch, però les diferències de conformació de l'animal y de les dents de lle ab les dents permanents, no deixa lloch a dubte.

Als tres anys (figura 3) hi ha dues dents permanents al mitg y dues de lle a cada costat.

Als quatre anys (figura 4) té'l cavall quatre dents permanents y una de lle a cada costat.

L'altra figura 4 representa l'aspecte de la boca quan està closa, y com s'vineixen les dents.

Pochs mesos abans d'arribar als cinch anys, se perdien les dues últimes dents incisives de lle, de manera que, als cinch anys, hi ha les sis dents definitives, essent molt primes les dues últimes incisives de lle, que s'han desenvollopades a l'edat de cinch anys (figura 5). Els incisius estan completament desenvollopats als sis anys (figura 6).

Com se veu, hi ha senyals ben marcats para conèixer l'edat dels cavalls,

vitat, tendran, donchs, per efecte en primer terme l'abaixament de la temperatura inicial de la verema y totseguit evitar el gran escalfament de la massa y els inconvenients citats.

La seva acció moderadora ha sigut comprovada desde molts anys per gran nombre de propietaris algerins, que la consideren justificadament com a un veritable regulador de temperatura y ben deixen cada dia més a utilitzar-la para realitzar una especie de refrigeració indirecta del most».

Com veiem, aqueixos dos senyors tampoch ens parlen poch ni gens del monillatge.

Per últim, deu aconsellarse als que tinguin un most massa ric en sucre, lo que recomana M. Coste-Floret als del Mitglla de França, o sia que cullin els rahins quan encara tenen una acidessa normal, això es, quan no siguin ben madurs, y si per qualsevol circumstancia té d'utilitzar-se una verema massa madura, convé corregir la seva acidessa.

Crech que ab lo manifestat n'hi ha prou para provar que para lograr la fermentació dels mostos y la completa transformació del sucre, encara que hi siguin en gran quantitat, no's té de recórrer a aqueixos.

Companyis vinyaters, no vos cregueu a p'aquests que prediquen posar aigua als mostos, perque segons el Còdic penal constitueix el delicte d'aument fraudulenta de la cullita; no temeu pels vostres vins quan els mostos vos portin molt sucre; no es això cap defecte de constitució, ans al contrari, es senyal de riquesa en alcohol y color pels vins que n'han de sortir; lo que si deu ésser temer es l'insuficiència d'acidessa per ésser un gros defecte de constitució; corregint-la, donchs lo que li falti; estudeu la manera de dirigir les fermentacions y de evitar les altes temperatures de fermentació, coses que no son avuy difícils ni cap secret per ningú y vos asseguro que sense posarhi aigua tindreu uns vins que desdel punt de vista enològic y mercantil res deixaràn que desitjar.

J. TORRAS Y RODÓ.

Banyeres del Penadès.

Devant perills com l'esmentat, s'ha extès per totes les parades que evolucionen ab la civilització, el sistema que s'anomena a «mús». A n'aquex, l'home dirigeix l'acte de l'acoplament, el que s'ajusta a les condicions de duració, y demés que exigeixen les prescripcions higièniques y zootècniques. Pera poder fer ab utilitat aqueix sistema de «mús», es necessari disposar d'un pati gran, que esguixi exposat a les corrents d'aire y que tampoch s'hi molesti per remors estranyes, que podrien conduir-se com a causes perturbadores de la fecundació.

Escollit que sia aqueix lloch, s'hi emmena l'euga, la que encara que vagi moguda, sol rebre a coses al senyal, però lo que fa necessari treballar convenientment: si després de subjectada encara se resisteix a ésser coberta, se procurarà amansarla per les carícies y el bon tracte, no fent ús de cap mena de clàstic ni mortificació, que son en aqueix, com en altres casos, del tot improcedents.

Una vegada acabada la «mús» se separan els dos reproductors, fent avançar l'euga y may regalar al cavall, car para seguir ab profit econòmic, requereix que la parada sia d'una importància gran, de la que generalment se'n troben mancades les dels nostres agricultors.

Creiem innecessari fer constar l'ineutilitat d'algunes costums ridicles y perjudicials devegades, que consisteixen en pagar barbarement a l'euga després de ésser coberta, mullar-li'terc posterior, y altre més superstitioses para coses, car veiem ab satisfacció com les corrents modernes es van finalment deserrant.

GESTACIO. — Es l'estat particular de les eugues que porten a ses entranyes el producte de la fecundació, o dit ab altres termes el temps que transcorre desde la fecundació a l'època normal del part. Aqueixa duració es variable per cada especie dels animals domèstics, y fins en nostre cas particular, no dura lo mateix, segons que'l pare sea un cavall, bé un rocó; en el primer cas, es, segons en Corvein, d'uns onze mesos y cinch dies, y arriba a dotze mesos si hi agut un ase el qui ha acoplat a l'euga que està gestant.

No es pas del tot fàcil denunciar aqueixa particularitat en les eugues durant els sis primers mesos del embarç. Se necessita conèixer prèviament el caràcter del animal per deduir, per les modificacions que hi tenen lloch, la presentació de la mateixa. Quan aquesta existeix, les eugues suen ab facilitat, no violent al cavall, caminen percosament y si son vicioses, se fan més manes y fàcils de manejar. Els quimichs diuen que a la orina de les eugues que gesten hi falten les sals de calç, que son empleades en la formació del esquelet del nou ser.

Al arribar al seté mes es molt fàcil conèixer si existeix la gestació, puix se fa matrar una mica de matra al beure: la mare agita, freda, etc., y aqueixos moviments poden provocar artificialment, efectuando una lleugera pressió entrel'meluch y les últimes costelles.

Tots els cuidadors higiènics que demana l'euga prenyas van encaminats a evitar cap causa possible d'abort.

Ademés de moltes malalties y modificacions que son causa de que les eugues abortin, hi ha també moltes altres presentacions d'abort, degudes al desconeixement complet de les prescripcions higièniques. En primer lloch, no's farà treballar molt a les tals eugues, tractant ab cura, procurant que no estiguin exposades als canvis de temperatura sobtats: se'ls hi proporcionaran aliments no durs, de fàcil digestió y de poch volum, car, en cas contrari, s'omplen les vísceres digestives, les que convingut fer se matrar son sempre causa d'abort.

En les últimes períodes de la gestació, no hi ha més que preparar les habitacions para que'l part sigui normal. Quan aqueix es distòsic s'han de demanar els

Cría y recría del bestiar cavallar

II

Higiene de la munta, gestació y part

Els animals de més senzilla organització poden reproduirse operant-se en els fenòmens de divisió que donen lloch a altres innumrables sers de la mateixa especie y d'un tot iguals an aquells que els acaben d'originar.

Les especies més complicades, a mida que s'han perfeccionat ses funcions, son objecte d'una especialització, ben determinada en tots els actes fundamentals de sa vida en certa manera independent. Per això es que per la reproducció del bestiar cavallar se necessita la cooperació d'adobs sexes; aqueix coneixement es dels de més transcendental importància, car d'ell ne dedueixen la participació que cada un d'ells ha de tenir en la formació del producte, el que forçosament ha de reproduir les qualitats d'adobs progenitors.

La fecundació, fenomen essencialíssim, té lloch per l'acte de la «mús», esalt o acoblament.

Els animals que viuen en llibertat, el fan d'una manera natural, estant el fet exposat a innumrables perills, que son moltes vegades causa de sa destrucció. L'home, al criar als animals, no deu oblidar cap d'aquelles prescripcions higièniques que li han de fer productives aqueixes explotacions, les que d'altra manera no poden pas atribuir al floreament de cap país.

Aixís es que s'han provat variis sistemes de «mús», encaminats tots a assegurar l'èxit de la reproducció. D'aqueixos, tres son els principals y que's ocuparan ab alguna detenció: el de llibertat, el de «mús» y el mixte.

El primer es el que s'acosta a com ho fa la naturalesa: consisteix en deixar completament lliure al bestiar. Aqueixa practica rutinaria, confiada per complet al etar, ofereix serios inconvenients, car pot succeir quel'sement atengui a una sola euga, lo que tant a altres menys importants, ha sigut causa de que s'hagi abandonat per complet aqueixa manera d'explotació.

Devant perills com l'esmentat, s'ha extès per totes les parades que evolucionen ab la civilització, el sistema que s'anomena a «mús». A n'aquex, l'home dirigeix l'acte de l'acoplament, el que s'ajusta a les condicions de duració, y demés que exigeixen les prescripcions higièniques y zootècniques. Pera poder fer ab utilitat aqueix sistema de «mús», es necessari disposar d'un pati gran, que esguixi exposat a les corrents d'aire y que tampoch s'hi molesti per remors estranyes, que podrien conduir-se com a causes perturbadores de la fecundació.

Escollit que sia aqueix lloch, s'hi emmena l'euga, la que encara que vagi moguda, sol rebre a coses al senyal, però lo que fa necessari treballar convenientment: si després de subjectada encara se resisteix a ésser coberta, se procurarà amansarla per les carícies y el bon tracte, no fent ús de cap mena de clàstic ni mortificació, que son en aqueix, com en altres casos, del tot improcedents.

Una vegada acabada la «mús» se separan els dos reproductors, fent avançar l'euga y may regalar al cavall, car para seguir ab profit econòmic, requereix que la parada sia d'una importància gran, de la que generalment se'n troben mancades les dels nostres agricultors.

Creiem innecessari fer constar l'ineutilitat d'algunes costums ridicles y perjudicials devegades, que consisteixen en pagar barbarement a l'euga després de ésser coberta, mullar-li'terc posterior, y altre més superstitioses para coses, car veiem ab satisfacció com les corrents modernes es van finalment deserrant.

GESTACIO. — Es l'estat particular de les eugues que porten a ses entranyes el producte de la fecundació, o dit ab altres termes el temps que transcorre desde la fecundació a l'època normal del part. Aqueixa duració es variable per cada especie dels animals domèstics, y fins en nostre cas particular, no dura lo mateix, segons que'l pare sea un cavall, bé un rocó; en el primer cas, es, segons en Corvein, d'uns onze mesos y cinch dies, y arriba a dotze mesos si hi agut un ase el qui ha acoplat a l'euga que està gestant.

No es pas del tot fàcil denunciar aqueixa particularitat en les eugues durant els sis primers mesos del embarç. Se necessita conèixer prèviament el caràcter del animal per deduir, per les modificacions que hi tenen lloch, la presentació de la mateixa. Quan aquesta existeix, les eugues suen ab facilitat, no violent al cavall, caminen percosament y si son vicioses, se fan més manes y fàcils de manejar. Els quimichs diuen que a la orina de les eugues que gesten hi falten les sals de calç, que son empleades en la formació del esquelet del nou ser.

Al arribar al seté mes es molt fàcil conèixer si existeix la gestació, puix se fa matrar una mica de matra al beure: la mare agita, freda, etc., y aqueixos moviments poden provocar artificialment, efectuando una lleugera pressió entrel'meluch y les últimes costelles.

Tots els cuidadors higiènics que demana l'euga prenyas van encaminats a evitar cap causa possible d'abort.

Ademés de moltes malalties y modificacions que son causa de que les eugues abortin, hi ha també moltes altres presentacions d'abort, degudes al desconeixement complet de les prescripcions higièniques. En primer lloch, no's farà treballar molt a les tals eugues, tractant ab cura, procurant que no estiguin exposades als canvis de temperatura sobtats: se'ls hi proporcionaran aliments no durs, de fàcil digestió y de poch volum, car, en cas contrari, s'omplen les vísceres digestives, les que convingut fer se matrar son sempre causa d'abort.

En les últimes períodes de la gestació, no hi ha més que preparar les habitacions para que'l part sigui normal. Quan aqueix es distòsic s'han de demanar els

ausilis d'un facultatiu, eliminant la intervenció de gent estranya, que no fa més que complicar la resolució de la malaltia.

Una vegada el part ha tingut lloch, l'euga's cuida de netejar el fet de les cobertes que l'envolcallen. Si al cap d'una o dues hores les secundines no s'han expulsat, es necessari per avar artificialment la seva sortida. A l'euga se la brigarà y se li donaran begudes d'aigua blanca y se farà mamar al poltre la primera lleit anomenada «calostress».

Ara no més queda'l nou ser per cuidar ab preferència; la lactancia requereix una marcada intervenció de la higiene, si no, moren molts poltres.

En un altre article's ocuparem.

Francisco CENTRICH NUALART.

Estadista de Veterinaria.

Saragossa.

CRONICA

El temps.—Per fi, ha plogut. Les pluges han sigut generals a tot Espanya, inclos a Murcia, a Alacant y altres llocs en que feya anys que no hi havia plogut tant.

Mentres feyen a Castelló 55 mil·límetres; Murcia, 52; Alacant, 49; Albacete, 46; Màlaga, 28; Conca, 28; Toledo, 27; Girona, Valencia y Sevilla, 20. L'Observatori Central Meteorològic anuncia val mal temps.

Mal temps, si, perque no ha plogut prou para que revinguessin les rigues com es de desitjar, però de moment se salven les cul·lites més o menys parcialment.

Durant la setmanada passada s'han treballat de ferm les terres; els blats ahont no eren ben morts o ja segats per farratge s'han revedit y estrat; molts esplets han trobat prou humitat para salvar-se; els arbres han adquirit vigor per una tempesta. No podem cantar victòria perque s'acosten dies de prova ab el sol d'estiu, però podem tenir algunes esperances de que, si no hi ha

